

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

**Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına
uyğun hazırlanmış Maliyyə Hesabatları və
Müstəqil Auditor Rəyi**
31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə

“AZƏR-TÜRK BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI	1
MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ	2-3
31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARI:	
Məcmu gəlir hesabatı	4
Maliyyə vəziyyəti hesabatı	5
Səhmdar kapitalında dəyişikliklər hesabatı	6
Pul vəsaitlərinin hərəkəti hesabatı	7-8
Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər	9-51

**MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI
RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI
31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

Bu bəyannamə, 2-ci və 3-cü səhifələrdə əks etdirilən müstəqil auditorların rəyində göstərilmiş müstəqil auditorların vəzifələri haqqında müddəalarla birgə oxunmalıdır və “Azər-Türk Bank” ASC-nin (bundan sonra “Bank”) maliyyə hesabatları ilə bağlı Bank rəhbərliyinin və müstəqil auditorların göstərilən məsuliyyətlərini fərqləndirmək məqsədi daşıyır.

Rəhbərlik, 31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə Bankın maliyyə vəziyyətini, əməliyyat nəticələrini, pul vəsaitlərinin hərəkəti və səhmdar kapitalında dəyişmələri əks etdirən Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına (“BMHS”) uyğun maliyyə hesabatlarının düzgün hazırlanması üçün məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aşağıdakılar üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Uyğun mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və mütəmadi olaraq tətbiq edilməsi;
- Məntiqli və məqsəduyğun təxminlərin və qərarların qəbul edilməsi;
- BMHS-na uyğunluğun bəyan edilməsi və əgər bu standartlardan əhəmiyyətli kənarlaşmalar varsa, bu halların maliyyə hesabatlarında açıqlanması və izah edilməsi; və
- Əgər yaxın gələcəkdə Bank işini normal şərtlər altında davam etdirəcəksə, hesabat tarixinə maliyyə hesabatlarının daimlilik prinsipi əsasında hazırlanması.

Rəhbərlik həmçinin aşağıdakı məsələlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Bank daxilində səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin işlənilib hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi;
- Bankın maliyyə hesabatlarının BMHS-na uyğun olaraq düzgün hazırlanması və Bankın maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat sisteminin təşkil edilməsi;
- Yerli mühasibat sisteminin qanunvericilik və Azərbaycan Respublikasının mühasibat standartlarına uyğun olaraq təşkil edilməsi;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Bankın aktivlərinin mühafizə edilməsinin təşkil olunması; və
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanunauyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması.

31 dekabr 2009-cu il tarixinə olan maliyyə hesabatları 15 fevral 2010-cu il tarixində Bankın İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq edilmişdir.

İdarə Heyəti adından:

Mehmet Sami Acarözmen
İdarə heyətinin sədri

15 fevral 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Olqa Minayeva
Baş mühasib

15 fevral 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ

“Azər-Türk Bank” ASC-nin Səhmdarlarına və İdarə Heyətinə:

Maliyyə hesabatları üzrə auditor hesabatı

Biz “Azər-Türk Bank” ASC-nin (bundan sonra “Bank”) 31 dekabr 2009-cu il tarixinə təqdim edilən maliyyə vəziyyəti hesabatı, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə məcmu gəlir hesabatı, səhmdar kapitalında dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesablardan, eləcə də əsas mühasibat prinsiplərinin və digər izahedici qeydlərin xülasəsindən ibarət olan maliyyə hesabatlarının audit yoxlamasını apardıq.

Maliyyə Hesabatlarının hazırlanması üzrə rəhbərliyin məsuliyyəti

Rəhbərlik bu maliyyə hesabatlarının Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır. Bu məsuliyyətə aşağıdakılar aiddir: maliyyə hesabatlarının hazırlanması ilə əlaqədar, saxtakarlıq və ya yanlışlıqdan qaynaqlanan əhəmiyyətli kənarlaşmaların qarşısını almaq məqsədilə daxili nəzarət sisteminin işlənilməsi, qurulması və möhkəmləndirilməsi; müvafiq mühasibat siyasətinin seçilməsi və tətbiq edilməsi; mövcud şərtlər altında məqbul mühasibat təxminlərinin irəli sürülməsi.

Auditorun məsuliyyəti

Bizim məsuliyyətimiz apardığımız audit yoxlamasına əsasən bu maliyyə hesabatlarına dair rəy bildirməkdən ibarətdir. Biz audit yoxlamasını Beynəlxalq Audit Standartları əsasında aparmışıq. Həmin standartların tələbinə görə, biz etik tələblərə əməl etməli və auditi elə şəkildə planlaşdırmalı və aparmalıyıq ki, maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli təhriflərin mövcud olmamasına kifayət qədər əmin olaq.

Audit yoxlamasına maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər və açıqlamalara dair auditor sübutu əldə etmək üçün proseduraların yerinə yetirilməsi daxildir. Seçilmiş proseduralar auditorun mülahizəsindən, eləcə də saxtakarlıq və ya səhvlər nəticəsində maliyyə hesabatlarının əhəmiyyətli dərəcədə təhrif edilməsi risklərinin qiymətləndirilməsindən asılıdır. Həmin riskləri qiymətləndirərkən auditor müəssisənin daxili nəzarət sisteminin effektivliyinə dair rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə görə müvafiq audit proseduralarının işlənilməsi məqsədilə müəssisə tərəfindən maliyyə hesabatlarının hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi üçün müvafiq daxili nəzarət sistemini nəzərdən keçirir. Bundan əlavə, audit yoxlamasına mövcud mühasibat siyasətinin uyğunluğunun və rəhbərliyin mühasibat təxminlərinin əsaslandırılmasının qiymətləndirilməsi, eləcə də maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatının dəyərləndirilməsi daxildir.

Biz hesab edirik ki, audit rəyimizi bildirmək üçün kifayət qədər və uyğun auditor sübutu əldə etmişik.

Rəy

Bizim rəyimizcə, əlavə edilən maliyyə hesabatları bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından Bankın 31 dekabr 2009-cu il tarixinə maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatan il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına uyğun olaraq düzgün əks etdirir.

İzahedici paraqraf

2008-ci ilin oktyabr ayında Azərbaycan Respublikasının hökuməti maliyyə institutlarının (bankların, sığorta və təkrarsığorta şirkətlərin) kapitallaşma səviyyəsinin artırılmasının stimullaşdırılması məqsədi ilə onları üç il müddətinə mənfəət vergisindən azad etmişdir. Bu qanun 1 yanvar 2009-cu il tarixindən qüvvəyə minib və müvafiq olaraq tətbiq ediləcək. Bu qanuna əsaslanaraq, əgər vergiyə cəlb edilən müvəqqəti fərqlərin predmeti bu dövr ərzində baş verərsə, heç bir vergi öhdəlikləri hesablanmamalıdır, əks halda bu cari gəlir vergi faizindən istifadə edərək hesablanmalıdır. Bankın rəhbərliyi yazılı bəyanat edib ki, vergi bazasını artıran Bank gəlirinin 50%-i Bankın səhmdar kapitalına keçirilsin. 13 aprel 2009-cu il tarixində Bank Vergilər Nazirliyinə 2009-cu il üzrə mənfəət vergisindən azad edilməsi üzrə müraciət təqdim edib. Bu ehtimal nəticəsində Bank 31 dekabr 2009-cu il tarixinə Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartları əsasında hazırlanmış maliyyə hesabatlarında 241,372 AZN məbləğində (Bankın 2,194,291 AZN məbləğində vergi bazasını artıran gəlirdən 2009-cu ildə mənfəət vergisi üzrə effektiv olan 22% dərəcəsi ilə hesablanmışdır) mənfəət vergisi öhdəliyinin 50%-i toplamışdır. Açıq səhmdar cəmiyyətlərində səhmdar kapitalının artırılması cəmiyyət səhmdarlarının səlahiyyətidir. Hesabat tarixinə səhmdarların ümumi iclası keçirilməmişdir. Bankın rəhbərliyi hesab edir ki, səhmdarlar tərəfindən ümumi iclasda qəbul ediləcək qərar Bankın rəhbərliyi ilə müvafiq olacaq. Əgər ümumi iclasın nəticələri Bankın ehtimallarından fərqlənəcək yuxarıda qeyd edilən məbləğ üzrə əlavə mənfəət vergisi öhdəliyi 31 dekabr 2009-cu il tarixinə Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartları əsasında hazırlanmış maliyyə hesabatlarına əlavə olunacaq.

15 fevral 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MƏCMU GƏLİR HESABATI

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeyd	31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Faiz gəlirləri	6	5,692,971	5,800,649
Faiz xərcləri	6	<u>(1,843,021)</u>	<u>(1,481,267)</u>
Faiz gətirən aktivlərin amortizasiya ehtiyatları təmin olunmamışdan əvvəl xalis faiz gəliri		<u>3,849,950</u>	<u>4,319,382</u>
Faiz gətirən aktivlər üzrə ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatların qaytarılması	7	<u>(187,576)</u>	<u>(665,531)</u>
Xalis faiz gəlirləri		<u>3,662,374</u>	<u>3,653,851</u>
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis mənfəət	8	339,361	285,338
Haqq və komissiya gəlirləri	9	1,199,471	1,193,070
Haqq və komissiya xərcləri	9	(300,460)	(215,244)
Dividend gəlirləri	10	19,500	45,000
Digər gəlirlər		<u>4,434</u>	<u>500</u>
Xalis qeyri-faiz gəlirləri		<u>1,262,306</u>	<u>1,308,664</u>
Əməliyyat gəlirləri		4,924,680	4,962,515
Əməliyyat xərcləri	11	<u>(3,117,779)</u>	<u>(2,435,368)</u>
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir		<u>1,806,901</u>	<u>2,527,147</u>
Mənfəət vergisi	12	(173,381)	(557,768)
İL ÜZRƏ XALIS MƏNFƏƏT		<u>1,633,520</u>	<u>1,969,379</u>
İl üzrə digər məcmu gəlir maddələri, vergilər çıxıldıqdan sonra		-	-
İL ÜZRƏ CƏMI MƏCMU GƏLİR		<u>1,633,520</u>	<u>1,969,379</u>
HƏR SƏHM ÜZRƏ GƏLİR			
Əsas və kapitala əlavə edilə bilən (AZN)	13	0.163	0.197

İdarə Heyəti adından:

Mehmet Sami Acarözmen
İdarə heyətinin sədri

15 fevral 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Olqa Minayeva
Baş mühasib

15 fevral 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-51-ci səhifələrində verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir. Müstəqil Auditorların rəyi 2-ci və 3-cü səhifələrdə verilir.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HESABATI 31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNƏ (Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeyd	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
AKTİVLƏR:			
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	14	3,605,827	2,256,458
Banklardan alınacaq vəsaitlər	15	13,127,827	9,451,425
Müştərilərə verilən kreditlər	16	28,798,542	23,619,184
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	18	308,100	210,100
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	19	9,963,381	9,180,207
Əmlak və avadanlıq	17	420,907	388,666
Digər aktivlər	20	283,607	116,174
Təxirə salınmış vergi aktivi	12	31,585	-
CƏMİ AKTİVLƏR		56,539,776	45,222,214
ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL			
ÖHDƏLİKLƏR:			
Banklara ödəniləcək vəsaitlər	21	5,899,161	10,926,998
Müştəri hesabları	22	36,191,829	21,337,655
Kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	24	2,006,144	-
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi		-	203,029
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi	12	-	36,406
Digər öhdəliklər	23	470,503	255,419
Cəmi öhdəliklər		44,567,637	32,759,507
KAPİTAL:			
Nizamnamə kapitalı	24	10,000,000	10,000,000
Bölüşdürülməmiş mənfəət		1,972,139	2,462,707
Cəmi kapital		11,972,139	12,462,707
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		56,539,776	45,222,214

İdarə Heyəti adından:

Mehmet Sami Acarözmen
İdarə heyətinin sədri

15 fevral 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Olqa Minayeva
Baş mühasib

15 fevral 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-51-ci səhifələrində verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir. Müstəqil Auditorların rəyi 2-ci və 3-cü səhifələrdə verilir.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

SƏHMDAR KAPİTALINDA DƏYİŞİKLİKLƏR HESABATI 31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Azərbaycan Manatı ilə)

	Nizamnamə kapitalı	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Cəmi kapital
31 dekabr 2007-ci il	10,000,000	2,068,591	12,068,591
Bəyan edilmiş dividendlər - <i>adi səhmlər</i>	-	(1,575,263)	(1,575,263)
Xalis mənfəət	-	1,969,379	1,969,379
31 dekabr 2008-ci il	10,000,000	2,462,707	12,462,707
Bəyan edilmiş dividendlər - <i>adi səhmlər</i>	-	(2,124,088)	(2,124,088)
Xalis mənfəət	-	1,633,520	1,633,520
31 dekabr 2009-cu il	10,000,000	1,972,139	11,972,139

İdarə Heyəti adından:

Mehmet Sami Acarözmen
İdarə heyətinin sədri

15 fevral 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Olqa Minayeva
Baş mühasib

15 fevral 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-51-ci səhifələrində verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir. Müstəqil Auditorların rəyi 2-ci və 3-cü səhifələrdə verilir.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HESABATI
31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeyd	31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Mənfəət vergisi çıxılmazdan öncə mənfəət		1,806,901	2,527,147
Düzəlişlər:			
Faiz gətirən aktivlər və digər əqdlər üzrə dəyərsizləşmə üçün ehtiyatlar		115,676	595,631
İnvestisiyalar üzrə ehtiyatlar		71,900	69,900
Xarici valyuta yenidən qiymətləndirilməsi əməliyyatları üzrə mənfəət	8	5,542	100,477
Köhnəlmə və amortizasiya xərcləri		150,238	131,131
Əsas vəsaitlərin silinməsindən yaranan zərər		845	274
Yığılmış faizlərdə dəyişikliklər, xalis		103,019	432,643
		<u>2,254,121</u>	<u>3,857,203</u>
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəlki əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitləri		2,254,121	3,857,203
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklər			
Əməliyyat aktivlərində (artma)/azalma			
ARMB minimal ehtiyat depoziti		1,047,227	353,292
Banklardan alınacaq vəsaitlər		(3,676,402)	(3,103,334)
Müştərilərə verilən kreditlər		(5,583,111)	(5,607,551)
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları		(783,174)	(2,669,942)
Digər aktivlər		(21,726)	(63,559)
		<u>1,047,227</u>	<u>353,292</u>
Əməliyyat öhdəliklərində (artma)/azalma			
Banklara ödəniləcək vəsaitlər		(5,045,572)	4,115,824
Müştəri hesabları		14,981,194	5,715,266
Digər öhdəliklər		215,084	27,136
		<u>14,150,706</u>	<u>10,858,226</u>
Vergilərin ödənilməsindən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan xalis pul vəsaitləri		3,387,641	2,624,335
Ödənilmiş mənfəət vergisi		(590,107)	(512,212)
		<u>2,797,534</u>	<u>2,112,123</u>
Əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan xalis pul vəsaitləri			
		<u>2,797,534</u>	<u>2,112,123</u>
İNVESTİSİYA FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Əsas vəsaitlər və qeyri-maddi aktivlərin alınması		(183,325)	(148,488)
İnvestisiyaların satılması		30,295,842	-
İnvestisiyaların alınması		(30,393,842)	-
		<u>(281,325)</u>	<u>(148,488)</u>
İnvestisiya fəaliyyətinə yönəlmiş xalis pul vəsaitləri		<u>(281,325)</u>	<u>(148,488)</u>
MALİYYƏLƏŞDİRMƏ FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Adi səhmlərin emissiyası		-	-
Repo sazişlərinin satılması		2,006,144	-
Ödənilmiş dividendlər		(2,124,088)	(1,575,263)
		<u>(117,944)</u>	<u>(1,575,263)</u>
Maliyyələşdirmə fəaliyyətinə yönəlmiş xalis pul vəsaitləri		<u>(117,944)</u>	<u>(1,575,263)</u>

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HESABATI

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Məzənnə fərqlərinin pul və pul vəsaitlərinə təsiri	(1,669)	(78,280)
PUL VƏ PUL VƏSAİTLƏRİNDƏ XALİS ARTMA	2,398,265	310,092
PUL VƏ PUL VƏSAİTLƏRİ, <i>ilin əvvəlinə</i>	13 1,044,972	734,880
PUL VƏ PUL VƏSAİTLƏRİ, <i>ilin sonuna</i>	13 3,441,568	1,044,972

İdarə Heyəti adından:

Mehmet Sami Acarözmen
İdarə heyətinin sədri

15 fevral 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Olqa Minayeva
Baş mühasib

15 fevral 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-51-ci səhifələrində verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir. Müstəqil Auditorların rəyi 2-ci və 3-cü səhifələrdə verilir.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Azərbaycan Manatı ilə)

1. GİRİŞ

Müəssisə və onun əsas fəaliyyəti

“Azər–Türk Bank” ASC (bundan sonra “Bank”) 1995-ci ilin may ayında Azərbaycan Respublikası ərazisində qapalı səhmdar cəmiyyəti kimi təsis edilmişdir və 30 iyun 1995-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankından (bundan sonra “ARMB”) ümumi bank lisenziyasını almışdır. 2005-ci ilin aprel ayında Bank açıq səhmdar cəmiyyəti kimi qeydiyyatdan keçmişdir. Depozitlərin qəbul edilməsi, müştərilərin hesablarının saxlanması, kreditlərin və zəmanətlərin verilməsi, nağd pul və hesablaşmalarla bağlı əməliyyatlar, qiymətli kağızlar və xarici valyutanın mübadiləsi üzrə əməliyyatlar Bankın əsas fəaliyyət növləridir. Bankın fəaliyyəti ARMB tərəfindən tənzimlənir. Həmçinin, Bankın üç filialı mövcuddur. Bankın baş ofisi İslam Səfəri küçəsi 5, Bakı şəhəri AZ1005, Azərbaycan Respublikası ünvanında yerləşir.

Bankın aktiv və öhdəliklərinin əksəriyyəti Azərbaycan Respublikası ərazisində yerləşir.

Bankın aşağıda göstərilən filialları mövcuddur:

Bakı filialı S.Vurğun küçəsi 140, Bakı şəhəri, Azərbaycan Respublikası ünvanında yerləşir və 16 iyun 2006-cı il tarixli 234/1 №-li bank icazəsi əsasında fəaliyyət göstərir.

Gəncə filialı M.A.Abbasızadə küçəsi, Gəncə şəhəri, Azərbaycan Respublikası ünvanında yerləşir və 31 oktyabr 2007-ci il tarixli 234/2 №-li bank icazəsi əsasında fəaliyyət göstərir.

Naxçıvan filialı H.Əliyev prospekti 37, Naxçıvan şəhəri, Azərbaycan Respublikası ünvanında yerləşir və 1 oktyabr 2009-cu il tarixli 234/3 №-li bank icazəsi əsasında fəaliyyət göstərir.

Bankın Səhmdarları

31 dekabr 2009-cu il və 2008-ci il tarixlərinə aşağıdakı səhmdarlar Bankın adi səhmlərinə sahib olmuşlar:

Səhmdarlar	31 dekabr 2009-cu il, %	31 dekabr, 2008-ci il, %
T.C. Ziraat Bankası, A.S., (Türkiyə)	46	46
AqrarKredit Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti, Bank olmayan kredit təşkilatı, (Azərbaycan Respublikası)	46	46
Ziraat Bank International A.G., (Almaniya)	4	4
Turan Bank ASC, (Azərbaycan Respublikası)	4	4
Cəmi	100%	100%

Bankın əməliyyat mühiti

Azərbaycan Respublikası, ölkə hüdudlarından kənar sərbəst dövriyyəyə malik olmayan valyuta, sərbəst valyuta nəzarəti, müəyyən qədər yüksək inflyasiya və iqtisadi artım templəri də daxil olmaqla inkişaf etməkdə olan ölkələrə xas bir çox xarakterlərə malikdir. Azərbaycanın bank sektoru ictimai fikirdəki mənfi dəyişikliklərə və iqtisadi şəraitə qarşı həssasdır. Bəzən Azərbaycan iqtisadiyyatında likvidlik riskləri ilə əlaqədar olaraq bank sektoruna inamın azalması halları müşahidə olunur. Bank sektorundakı iqtisadi tendensiyaları və aparılacaq islahatları, habelə Azərbaycanın bank sektorunda likvidlik və ya inamın azalması hallarının Bankın maliyyə vəziyyətinə mümkün təsirini qabaqcadan rəhbərlik tərəfindən proqnozlaşdırılması mümkün deyil.

Azərbaycan Respublikasının vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyində tez-tez müxtəlif şərtlər və dəyişikliklər baş verir. Bundan əlavə, Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən bankların üzləşdiyi çətinliklərə, müflisləşmə və iflas haqqında qanunvericiliyin gələcəkdə təkmilləşdirilməsi zərurəti, girovun qeydiyyatı və istifadəsi üzrə rəsmiləşdirilmiş proseduraların yetərsizliyi, eləcə də qanunvericilik və vergi sistemi ilə bağlı digər maneələr daxildir.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

2. TƏQDİMATIN ƏSASLARI

Mühasibat əsasları

Bankın hazırkı maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühasibat Standartları Şurası tərəfindən dərc edilmiş Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına (“BMHS”) və Beynəlxalq Maliyyə Standartlarına Şərhlər Komitəsi (“BMHSSK”) tərəfindən dərc edilən şərhlər əsasında hazırlanmışdır. Bu maliyyə hesabatları əksi göstərilmədiyi hallarda Azərbaycan manatı (“AZN”) ilə təqdim edilir

Bəzi maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri istisna olmaqla, bu maliyyə hesabatları, tarixi dəyər prinsiplərinə əsasən hazırlanmışdır. İşgüzar fəaliyyətin əsasən Azərbaycan Respublikasında həyata keçirildiyinə görə Bankın funksional maliyyə vahidi də Azərbaycan manatıdır. Bank mühasibat sistemini Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun şəkildə təşkil edir. Bu maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən yerli mühasibat prinsiplərinə uyğun tərtib edilmiş mühasibat sistemindən istifadə edilmiş və hesabatlara BMHS-na uyğunlaşdırmaq məqsədilə düzəlişlər verilmişdir. Bu düzəlişlərə əməliyyatların iqtisadi mahiyyətini əks etdirmək üçün müəyyən təsnifləşdirilmələr, həmçinin müəyyən aktiv və öhdəliklərin, gəlir və xərclərin maliyyə hesabatlarındakı maddələrə uyğunlaşdırmaq məqsədilə yenidən təsnifləşdirilməsi aiddir.

Əməliyyat valyutası

Bu maliyyə hesabatların əməliyyat valyutası Azərbaycan manatıdır (“AZN”).

3. ƏSAS MÜHASİBAT PRİNSİPLƏRİ

Əsas tanınma və ölçülmə qaydaları

Bank müqaviləyə əsasən maliyyə aləti üzrə öhdəlik daşıyan tərəfə çevrildiyi zaman maliyyə aktivini və ya öhdəliyini balansda tanıyır. Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin adi yolla alınması və satılması zamanı hesablaşma günü əməliyyat balansda tanınır. Sonradan əməliyyat və hesablaşma tarixləri arasında ədalətli dəyər üzrə ölçülən maliyyə alətlərinin adi yolla alınması zamanı əldə edilən alətlərin tanınması üçün istifadə edilən prinsiplərdən istifadə edilir.

Məcmu gəlir hesabatı vasitəsilə ədalətli dəyərdə tanınan maliyyə alətləri istisna olmaqla, bütün digər maliyyə aktivləri və öhdəlikləri ilkin olaraq ədalətli dəyərlə ölçülür və bu alətlərin alınması və ya buraxılması ilə birbaşa bağlı olan xərclər onun balans dəyərinə əlavə edilir. Sonrakı dövrlərdə bu alətlərin dəyərinin yenidən ölçülməsi ilə bağlı mühasibat prinsipləri aşağıda öz əksini tapır.

Pul və pul ekvivalentləri

Pul və pul ekvivalentləri elə aktivlərə deyilir ki, onları nağd vəsaitlərə istənilən zaman tez bir şəkildə çevirmək mümkün olsun və bu zaman onların dəyərində çox cüzi bir fərq baş versin. Overnayt depozitləri istisna olmaqla, bütün qısamüddətli banklararası vəsaitlər, digər banklardan alınacaq vəsaitlərdə təsnif edilmişdir. İstifadə məhdudiyəti olan vəsaitlər isə pul və pul ekvivalentlərinə daxil edilməmişdir. Pul və pul ekvivalentləri amortizasiya olunmuş ilkin dəyər ilə ölçülür. Pul vəsaitlərinin hərəkətini təqdim edərkən ARMB-ı tərəfindən tələb edilən məcburi ehtiyatlar, istifadə məhdudiyəti olduğuna görə, pul və pul ekvivalentləri kateqoriyasına aid edilməmişdir.

Banklardan alınacaq vəsaitlər

Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedişində Bank digər banklarda müxtəlif müddətlər üzrə əmanətlər yerləşdirir. Banklardan alınacaq vəsaitlər ədalətli dəyərdə tanınır. Ödəniş tarixi müəyyən olan banklardan alınacaq vəsaitlər sonradan amortizasiya olunmuş dəyərdə effektiv faiz metodundan istifadə edərək ölçülür və dəyərsizləşmə zərər ehtiyatları çıxılmaqla tanınır. Ödəniş tarixi müəyyən olmayan banklardan alınacaq vəsaitlər təxmin edilən ödəniş tarixi əsasında amortizasiya dəyərində tanınır. Kredit institutlarından alınacaq vəsaitlər dəyərsizləşmə zərər ehtiyatları çıxılmaqla tanınır.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Müştərilərə verilən kreditlər

Müştərilərə verilən kreditlər maliyyə hesabatlarının digər kateqoriyaları üzrə təsnifləşdirilən aktivlərdən fərqli olaraq sabit və ya müəyyən edilən ödənişli və fəal bazara çıxarılmayan qeyri-törəmə aktivlərdi.

Bank tərəfindən verilən kreditlər ilk olaraq ədalətli dəyər və əməliyyat üzrə aidiyyatı xərclər həcmində tanınır. Hesablanmış ədalətli dəyər kreditin ədalətli dəyərinə bərabər olmadıqda, misal üçün, kredit bazar qiymətindən aşağı dəyərlə verildikdə, hesablanmış ədalətli dəyərlə kreditin ədalətli dəyəri arasındakı fərq kreditin ilkin tanınması üzrə zərəri kimi qeydə alınır və bu zərərlərin xüsusiyyətindən uyğun olaraq məcmu gəlir hesabatına daxil edilir. Daha sonra, kreditlər effektiv faiz metodunu istifadə etməklə amortizasiya dəyəri ilə qeydə alınır. Müştərilərə verilən kreditlər ehtimal edilən zərəri üçün hər hansı ehtiyatlar çıxılmaqla uçota alınır.

Kreditlərin və avansların silinməsi

Kreditlər və avanslar, girovun Bankın sahibliyinə keçməsi də daxil olmaqla kredit və avanslar ümitsiz borclara çevrildiyi halda, ehtimal olunan zərərlər üçün yaradılmış ehtiyatlardan silinirlər. Kreditlər və avanslar banka ödənilməli məbləğləri toplamaq üçün rəhbərlik tərəfindən bütün mümkün tədbirlər həyata keçirildikdən və Bank bütün mümkün girovları satdıqdan sonra silinir. Yerli qanunvericiliyə əsasən, kreditlər yalnız Səhmdarların Yığıncağının qərarı ilə, bəzi hallarda isə məhkəmənin müvafiq qərarı ilə silinə bilər.

Dəyərsizləşmə zərər ehtiyatları

Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində tanınan maliyyə aktivləri üzrə ayrılan ehtiyatlar

Maliyyə aktivlərinin və ya aktivlər qrupunun dəyərində azalma yaranması ilə bağlı rəhbərliyin əlində hər hansı bir obyektiv sübut olduğu hallarda Bank bu aktivlər üzrə itkiləri qarşılamaq məqsədilə ehtiyat yaradır. Ehtimal edilən itkilər, gələcəkdə zəmanət və alınan girovlar da daxil olmaqla, amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində ölçülən aktivlər üzrə gələcəkdə əldə edilə biləcək pul vəsaitlərinin, effektiv faiz dərəcəsiindən istifadə edilərək diskont edilməsi nəticəsində yaranmış dəyərlə bu aktivlərin qalıq dəyəri arasındakı fərq kimi hesablanır.

Bu tip ehtiyatlar yaradıldıqdan sonra geri qaytarılmır, əgər sonrakı dövrlərdə, ehtimal edilən itkinin məbləği azalrsa və azalma həqiqətən də ehtiyat yaradılmasından sonra baş vermiş hər hansı bir hadisə ilə bağlıdırsa, bu zaman belə aktivlər üzrə yaradılan ehtiyatlar ehtiyat hesabına düzəliş kimi geri qaytarılır.

İlkin dəyər ilə ölçülən maliyyə aktivləri üçün isə ehtimal edilən itkilər, bu aktivlərdən gələcəkdə əldə edilə biləcək pul vəsaitlərinin bu tip aktivlər üzrə mövcud bazar faiz dərəcəsiindən istifadə edərək diskont edilməsi nəticəsində yaranmış dəyərlə bu aktivlərin qalıq dəyəri arasındakı fərq kimi hesablanır. Bu tip ehtiyatlar yaradıldıqdan sonra geri qaytarılmır.

Satılabilən maliyyə aktivləri

Əgər satılabilən aktivin dəyərində azalma baş vermişdirsə, onun qalıq dəyəri (əsas ödəniş və amortizasiya çıxılmaqla) və onun cari ədalətli dəyəri, əvvəlcədən məcmu gəlir hesabatında tanınmış dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla, arasında fərqdən ibarət olan ümumi məbləğ kapital hesablarından məcmu gəlir hesabatına keçirilir. Satılabilən kimi təsnifatlaşdırılmış kapital instrumentlərinə aid olan dəyərsizləşmə zərərlərinin əks müxabirləşməsi məcmu gəlir hesabatında əks etdirilmir. Borc alətləri üzrə dəyərsizləşmə zərərlərinin əks müxabirləşməsi, əgər bu instrumentin ədalətli dəyərində artım ədalətli olaraq dəyərsizləşmə zərərinin məcmu gəlir hesabatında əks etdirildikdən sonra baş vermiş hadisəyə aid edildiyi hallarda məcmu gəlir hesabatında əks etdirilir.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Maliyyə aktiv və öhdəliklərin uçotunun xitamı

Maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivinin (və ya, maliyyə aktivinin bir hissəsi, və ya eyni maliyyə aktivləri qrupunun bir hissəsi) uçotuna aşağıdakı hallarda xitam verilir:

- aktiv üzrə pul vəsaitlərinin alınma hüququnun müddəti başa çatdıqda;
- aktiv üzrə pul vəsaitlərinin alınma hüququnu Bank digər tərəfə ötürdükdə, və ya aktiv üzrə pul vəsaitlərinin alınma hüququnu saxlayaraq, lakin razılaşma əsasında əhəmiyyətli gecikmə olmadan onları üçüncü şəxsə ödənilməsi üzrə öhdəlik nəzərdə tutulduqda; və
- Bank, (a) aktiv üzrə bütün risk və mükafatları əhəmiyyətli dərəcədə digər şəxslərə ötürdükdə; və ya (b) aktiv üzrə bütün risk və mükafatlar həm əhəmiyyətli dərəcədə keçirilməmiş həm də saxlanmamışdır, lakin aktiv üzrə nəzarət digər tərəfə ötürülmüşdür.

Maliyyə aktivinin uçotuna o zaman xitam verilir ki, bu aktiv digər tərəfə ötürülmüşdür və bu ötürülmə xitam olunma kriteriyalarına müvafiqdir. Ötürülmə kriteriyaları tələb edir ki, Bank: (a) aktivlər üzrə pul vəsaitlərinin alınmasına dair müqavilə hüquqlarını ötürür; və ya (b) aktivlər üzrə pul vəsaitlərin alınmasına dair müqavilə hüquqlarını özündə saxlayır, lakin müqavilə öhdəlikləri üzrə bu pul vəsaitlərini üçüncü tərəfə ödəməyi öhdəsinə götürür. Ötürmədən sonra Bank ötürülmüş aktiv üzrə risk və mükafatların saxlanılan dərəcəsini yenidən qiymətləndirir. Əgər əsasən bütün risk və mükafatlar saxlanılmışdırsa, aktiv maliyyə vəziyyəti hesabatında qalır, əgər əsasən bütün risk və mükafatlar ötürülmüşdürsə, aktivə xitam verilir. Əgər əsasən bütün risk və mükafatlar nə saxlanılıb, nə də ötürülmüşdürsə, Bank aktiv üzrə nəzarətinin saxlanılmasını yenidən qiymətləndirir. Əgər nəzarət saxlanılmamışdırsa aktivə xitam verilir. Bank aktiv üzrə nəzarətini saxladıqda, o aktivi müvafiq aid olma dərəcəsi ilə tanımağa davam edir.

Maliyyə öhdəlikləri

Maliyyə öhdəliyinə bu öhdəliyin silinməsi, ləğv edilməsi və ya müddətinin başa çatması hallarında xitam verilir. Mövcud olan maliyyə öhdəliyi eyni kreditör tərəfindən əsasən digər şərtlərlə dəyişdirildikdə və ya mövcud olan öhdəliyin şərtləri əhəmiyyətli dərəcədə dəyişdirildikdə, belə dəyişdirilmə ilkin öhdəliyə xitam verilməsi və yeni öhdəliyin tanınması kimi maliyyə vəziyyəti hesabatında əks etdirilir, və müvafiq fərq məcmu gəlir hesabatında tanınır.

Satılabilən investisiya qiymətli kağızları

Bu kateqoriyaya, Bank tərəfindən qeyri-müəyyən müddət ərzində saxlanması nəzərdə tutulan və kifayət qədər likvidlik səviyyəsinin qorunması və ya faiz dərəcələri, valyuta məzənnələri və ya səhmlərin qiymətinin dəyişməsi nəticəsində hər an satılabilən investisiya qiymətli kağızları daxildir. Bank bu investisiyaları onların alındığı tarixdə satılabilən investisiya qiymətli kağızları kimi təsnifləşdirir.

Satılabilən investisiya qiymətli kağızları ədalətli dəyərdə qeydə alınır. Satılabilən borc qiymətli kağızları üzrə faiz gəlirləri effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablanır və məcmu gəlir hesabatında qeydə alınır. Satılabilən səhmlər üzrə dividendlər Bankın həmin səhmlər üzrə ödənişləri qəbul etmək hüququ müəyyən edildikdə və dividendlərin alınması ehtimal edildikdə, məcmu gəlir hesabatında qeydə alınır. Ədalətli dəyərdəki dəyişikliklərin bütün digər elementləri investisiya uçotdan çıxarılanadək və ya ehtimal olunan zərər üçün ehtiyat yaradılanadək kapital hesabında təxirə salınır. Bu zaman yaranan məcmu gəlir və ya zərər kapital hesabından məcmu gəlir hesabatına silinir.

Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları

Bu kateqoriyaya Bankın ödəniş tarixinədək saxlamaq niyyəti və imkanı olduğu təsbit edilmiş və ya müəyyən edilə bilən tarixlərdə qaytarılacaq və müəyyən edilmiş ödəmə müddəti olan sərbəst surətdə alınıb satılabilən qeyri-derivativ maliyyə aktivləri daxildir. Rəhbərlik ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızlarının müvafiq təsnifatını ilkin uçot zamanı müəyyən edir və həmin təsnifatın uyğunluğunu hər bir balans tarixində yenidən nəzərdən keçirir. Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları amortizasiya olunmuş ilkin dəyərinə qeydə alınır.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Əmlak, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər

Əmlak, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər, yığılmış amortizasiya və ehtimal edilən dəyər azalmaları üzrə ehtiyatlar çıxılmaqla balansda tarixi dəyəri ilə tanınır. Köhnəlmə, əmlak, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlərin qalıq dəyərində onların faydalı iqtisadi ömrü nəzərə alınmaqla hesablanmış dərəcələrdən istifadə etməklə tətbiq edilir. Amortizasiya üzrə düz xətt üsulu ilə aşağıdakı dərəcələrdən istifadə edilir:

Mebel və qurğu	20%
Kompüter avadanlığı	25%
Digər əsas vəsaitlər	20%
Nəqliyyat vasitələri	20%
Qeyri-maddi aktivlər	10%

Vergi qanunvericiliyi

Vergi xərcləri cari və təxirə salınmış vergi xərclərinin cəmindən ibarətdir.

Cari vergi xərci hesabat dövrü ərzində yaranmış vergi mənfəəti əsasında hesablanır. Hesabatdakı bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyinə və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyinə görə vergi mənfəəti hesabatdakı mənfəətdən fərqlənir. Bankın cari mənfəət vergisi xərci, hesabat dövründə qüvvədə olan vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Təxirə salınmış vergi isə aktiv və öhdəliklərin mühasibat uçotuna uyğun qalıq dəyərləri ilə onları vergiyə uyğun qalıq dəyərləri arasındakı fərqlərdən yaranan və gələcəkdə ödəniləcək və ya geri alınacaq məbləğlərin əsasında hesablanır və bu zaman balans öhdəliyi üsulundan istifadə edilir. Təxirə salınmış vergi öhdəliyi ümumiyyətlə bütün vergi bazasını artıran maddələr üçün hesablanır, təxirə salınmış vergi aktivləri isə bu aktivdən gələcəkdə istifadə etmək üçün kifayət qədər mənfəətin olması təxminini nəzərə alınaraq balansda tanınır. Müvəqqəti fərqlərin mühasibat mənfəətinə və vergi mənfəətinə təsir göstərməyən digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınması zamanı yarandığı hallarda (biznes kombinasiyaları istisna olmaqla), belə vergi aktiv və öhdəlikləri balansda tanınmır.

Təxirə salınmış vergi aktivinin qalıq dəyəri hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və əgər gələcəkdəki mənfəət əldə edilməsi ilə bağlı təxminlər bu aktivləri reallaşdırmağa imkan vermirsə bu vergi aktivinin dəyəri tam və ya qismən bu təxminlərə uyğunlaşdırılmaq üçün azaldılır.

Təxirə salınmış vergini hesablayarkən vergi aktivinin reallaşdırılması və ya öhdəliyin ödənilməsi zamanı qüvvədə olan vergi dərəcəsinə istifadə edilməlidir. Birbaşa səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlar istisna olmaqla, təxirə salınmış vergi xərci və ya gəliri birbaşa məcmu gəlir hesabında əks etdirilir. Səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlarla bağlı təxirə salınmış vergilər də səhmdar kapitalında öz əksini tapır.

Təxirə salınmış vergi aktivləri və vergi öhdəliyi o zaman qarşılaşdırılaraq xalis şəkildə təqdim edilə bilər ki, bu təxirə salınmış aktiv və öhdəliklər bir vergi orqanı tərəfindən qoyulan məbləğlərə aid edilsin və bu vergilər üzrə öhdəlik eyni müəssisəyə aid edilsin.

Banklara və digər maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlər

Banklara ödəniləcək vəsaitlər onların ilkin ədalətli dəyərində tanınır. Sonralar ödəniləcək məbləğlər amortizasiya olunmuş dəyərində göstərilir və xalis gəlir və müddətindən əvvəl ödəmə dəyəri arasında fərq məcmu gəlir hesabatında effektiv faiz metodu əsasında borc müddəti üzrə tanınır.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Müştəri hesabları

Müştəri hesabları fərdi müştərilərin, dövlət və özəl müəssisələrinin vəsaitlərini təmsil edir və bu hesablar balansda amortizasiya olunmuş ilkin dəyər ilə tanınır.

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar, Bank keçmiş hadisələr nəticəsində cari hüquqi və ya əsaslanmış öhdəliyə malik olduqda, öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün iqtisadi səmərə yaradan ehtiyatların azalma ehtimalı olduqda və öhdəlik məbləği etibarlı şəkildə qiymətləndirildikdə uçota alınır.

Maliyyə zəmanətləri və akkreditiv

Bank tərəfindən buraxılmış maliyyə zəmanətləri debitor tərəfindən maliyyə alətinin ilkin və ya dəyişdirilmiş müddətləri ərzində ödənişləri edə bilmədiyi halda sahibkar zərərlərinin əvəzini ödənilməsini təmin edən kredit sığortalarıdır. Belə buraxılmış maliyyə zəmanətləri, ilkin olaraq ədalətli dəyərində uçota alınır. Sonradan, onlar (a) ehtiyat kimi uçota alınan dəyərində və (b) ilkin tanınmış dəyərin çıxıldıqda uçota alınır, o zaman ki, ilkin mükafat gəliri üzrə yığılmış amortizasiya maliyyə zəmanətləri və ya akkreditiv üzrə alınır.

Nizamnamə kapitalı

Nizamnamə kapitalına edilən əlavələr ilkin dəyər ilə tanınır. Adi səhmlər üzrə dividendlər, səhmdar kapitalında, elan edildiyi dövr üçün səhmdar kapitalını azaldan maddə kimi təqdim edilir. Hesabat tarixindən sonrakı dövrdə elan edilən dividendlər isə, BMS 10 “Hesabat tarixindən sonra baş vermiş hadisələr” standartına uyğun olaraq hesabat tarixindən sonrakı dövrdə baş vermiş hadisələr kimi təqdim edilir.

Təqaüd və digər mükafatlar üzrə öhdəliklər

Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik tələblərinə uyğun olaraq Bank işçilərin əmək haqlarından təqaüd yardımlarını tutur və onları dövlət pensiya fonduna köçürür. Bundan əlavə bu cür təqaüd sistemi işçilər tərəfindən cari ödənişlərin hesablanması heyət üzrə ümumi xərclərin faizi kimi nəzərdə tutur. Belə xərclər müvafiq əmək haqlarının alındığı dövrdə çıxılır. Təqaüdə çıxıldıqda təqaüdlə bağlı bütün ödənişlər dövlət pensiya fondu tərəfindən yerinə yetirilir. Bank dövlət pensiya fondunun qaydalarından əlavə ümumi əmək haqqı ödənişlərinin faizi kimi hesablanmış işçilər tərəfindən cari yardımları tələb edən pensiya ilə bağlı hər hansı fərdi qaydalara malik deyildir. Bundan əlavə, Bankda hesablanması tələb olunan pensiya müavinətləri və ya kompensasiya edilən digər mühüm müavinətlər mövcud deyildir.

Gəlir və xərclərin tanınması

Faiz gəliri və xərclərinin tanınması

Faiz gəlir və xərcləri məcmu gəlir hesabatında bütün borc alətləri üçün effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablama metoduna əsasən qeydə alınır. Bu metod, faiz gəlir və xərclərinin bir hissəsi kimi müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi olan bütün haqları, əməliyyat xərclərini və digər mükafat və ya diskont edilmiş vasitələri təxirə salır. Effektiv faiz dərəcəsi maliyyə alətinin təxmin edilmiş istifadə müddəti üzrə təxmin edilən gələcək ödəniləcək və ya alınacaq vəsaitləri və ya müvafiq olduqda, daha qısa müddət üzrə maliyyə aktivlərin və ya maliyyə öhdəliklərin balans dəyərini dəqiq diskontlaşdırın dərəcədir.

Köhnəlmə nəticəsində maliyyə aktivi hesabdan silinirsə, bu kreditlər üzrə faiz gəliri sonradan mümkün zərərlərin qiymətləndirilməsi üçün istifadə edilmiş effektiv faiz dərəcəsi nəzərə alınmaqla gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin diskontlaşdırılması üzrə istifadə edilən faiz dərəcəsi vasitəsilə tanınır. Aktivlərin ədalətli dəyəri üzrə yığılmış faizləri faiz dərəcəsi kimi təsnifatlaşdırılır.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Haqq və komissiya gəlir və xərclərinin tanınması

Kreditin verilməsi ilə bağlı yaranan komissiyalar və bununla əlaqədar olan birbaşa xərclərlə birlikdə təxirə salınır və kreditlər üzrə effektiv faiz dərəcəsinə dair düzəliş kimi tanınır. Kredit öhdəliyinin kredit müqaviləsinə keçirilməsi mümkün olduqda kredit öhdəliyi ilə bağlı komissiyalar və bununla əlaqədar olan birbaşa xərclərlə birlikdə təxirə salınaraq yekun kredit üzrə effektiv faiz dərəcəsinə dair düzəliş kimi tanınır. Kredit öhdəliyinin kredit müqaviləsinə keçirilməsi mümkün olmadıqda kredit öhdəliyi ilə bağlı komissiyalar kredit öhdəliyinin qalığı müddəti üzrə məcmu gəlir hesabatında tanınır. Kreditin verilməsi haqqında öhdəliyinin müddəti başa çatdıqda və bu öhdəlik kredit müqaviləsi ilə əvəz olunmadıqda kredit öhdəliyin haqqı məcmu gəlir hesabatında tanınır. Kredit xidmətləri üzrə haqlar xidmətlər görülən zaman gəlir kimi tanınır.

Xarici valyuta əməliyyatları

Xarici valyutada olan monetar aktiv və öhdəliklər, balans tarixində mövcud olan valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq Azərbaycan manatına çevrilir. Xarici valyutada aparılan əməliyyatlar isə əməliyyat tarixinə mövcud olan valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq manat ekvivalentinə çevrilir. Bu çevrilmələr zamanı yaranan gəlir və xərclər məcmu gəlir hesabatında xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə gəlirlər (zərər çıxılmaqla) sətrində göstərilir.

Xarici valyuta məzənnələri

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı Bank tərəfindən istifadə edilən il sonu valyuta məzənnələri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
AZN/ABŞ dolları	0.8031	0.8010
AZN/AVRO	1.1499	1.1292
AZN/YTL	0.5315	0.5269
AZN/Rus rublu	0.0270	0.0272

Maliyyə aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri yalnız aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi üçün müəyyən edilmiş hüquq olduqda və ya eləcədə müqavilə üzrə əvəzləşdirməni aparmaq və ya eyni zamanda aktivini realizasiya edərək öhdəliyi ödəmək niyyəti mövcud olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Maliyyə aktivlərinin müvəqqəti olaraq qarşı tərəfə transfer edilməsi zamanı bu maliyyə aktivləri qarşı tərəfin öhdəliyi ilə qarşılaşdırılır.

Geriyyə satılma və əks geriyyə satılma sazişləri

Geriyyə satılma və əks geriyyə satılma sazişləri (“repo” sazişləri) təminat edilmiş maliyyə əməliyyatları kimi tanınır. Geriyyə satılma və əks geriyyə satılma sazişləri əsasında satılmış qiymətli kağızlar maliyyə vəziyyəti hesabatında əks etdirilir və müqavilə və ya praktika əsasında alıcı tərəfin bu maliyyə alətlərini satıcı tərəfə satmaq və ya girov qoymaq hüququ olduğu hallarda, repo sazişləri əsasında girov qoyulmuş qiymətli kağızlar kimi təsnifatlaşdırılır. Müvafiq öhdəlik kredit institutlarına və ya müştərilərə ödəniləcək məbləğlər kimi təqdim edilir. Əks geriyyə satılma sazişi (“əks repo” sazişləri) əsasında alınmış qiymətli kağızlar əhəmiyyətli olduğu hallarda maliyyə vəziyyəti hesabatında ayrı hesab kimi əks etdirilir əks təqdirdə isə pul və pul ekvivalentləri kimi və ya müvafiq olaraq müştərilərə verilən kreditlər kimi təsnifatlaşdırılır. Satış və geri satılma qiymətləri arasında fərq faiz kimi tanınır və repo sazişinin müddəti üzrə effektiv faiz metodu əsasında hesablanır.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Seqmentlər üzrə hesabat

Əməliyyat seqmentləri, resursları seqmentlər üzrə yerləşdirmək və onların fəaliyyətini qiymətləndirmək məqsədilə, əməliyyatlar üzrə qərar qəbul etmək səlahiyyəti olan rəhbər işçisi tərəfindən təhlil edilən Bankın komponentləri haqqında daxili hesabatlar əsasında təyin edilir. Bankın seqment üzrə hesabatı aşağıda göstərilən əməliyyat seqmentlərinə əsaslanır: Fərdi bankçılıq (əsasən fərdi müştərilərdən əmanətlərin alınması və istehlak kreditlərin verilməsi, overdraft, kredit kartları və pul köçürmələri vasitələri) və Korporativ bankçılıq (əsasən korporativ və kommertiya müştərilərinə kredit və digər kredit vasitələrinin verilməsi və əmanət və cari hesablar üzrə xidmətlərin göstərilməsi).

Hesabat seqmentləri üzrə məlumatı Bank BMHS-na müvafiq olaraq dəyərləndirir. Hesabat seqmentləri üzrə məlumat aşağıda göstərilən kəmiyyət göstəricilərinin hər biri ilə müvafiq olmalıdır:

- onun xarici müştərilər və seqmentdaxili satışlar və ya köçürmələr üzrə təqdim edilən gəliri bütün əməliyyat seqmentlər üzrə ümumi gəlirinin, daxili və xarici, 10% və ya artıq olduqda; və ya
- onun təqdim olunan mənfəət və zərərin modul dəyəri (i) zərər üzrə hesabat verməyən bütün əməliyyat seqmentlərin toplanmış mənfəətlərinin və (ii) zərər üzrə hesabat verən bütün əməliyyat seqmentlərin toplanmış zərərlərinin modul dəyərinin 10% və ya artıq olduqda; və ya
- onun aktivləri bütün əməliyyat seqmentlərinin toplanmış aktivlərinin 10% və ya artıq olduqda.

Əgər seqmentlər üzrə təqdim edilmiş ümumi xarici gəlir müəssisə gəlirinin 75%-dən azdırsa, Bank gəlirinin ən azı 75%-nin hesabat seqmentlərinə daxil olanadək, əlavə seqmentləri hesabat seqmentləri kimi təqdim edir (hətta onlar yuxarıda göstərilən kəmiyyət göstəricilərinə müvafiq olmadığı hallarda).

Rəhbərliyin əhəmiyyətli təxminləri və təxmin edilən qeyri-müəyyənliklərin mənbəyi

Bankın maliyyə hesabatlarının hazırlanması hesabat tarixinə təqdim edilən aktiv və öhdəliklərin məbləğlərinə təsir göstərə biləcək və başa çatmış müddət ərzində gəlir və xərclərin təqdim edilmiş məbləğləri üzrə rəhbərlikdən təxminlərin və mülahizələrin verməsini tələb edir. Rəhbərlik mütəmadi olaraq öz təxminlərini və mülahizələrini qiymətləndirir. Rəhbərlik təxminlərini və mülahizələrini tarixi təcrübəyə və müəyyən şərtlər əsasında məntiqli hesab edilən digər faktlara əsaslandırır. Müxtəlif şəraitlərdə və vəziyyətlərdə faktiki nəticələr bu təxminlərdən fərqlənə bilər. Aşağıda göstərilən təxminlər və mülahizələr Bankın maliyyə vəziyyətinin təsvir edilməsi üçün zəruri hesab edilir.

Dəyərsizləşmə üzrə zərər ehtiyatları

Dəyərsizləşmə üzrə qiymətləndirilmənin aparılması üçün Bank verilən kreditlərin mütəmadi olaraq təhlilini keçirir. Bankın dəyərsizləşmə üzrə zərər ehtiyatları yaratması onun kreditlər və alınacaq vəsaitlər portfelində yarana biləcək dəyərsizləşmə ehtiyatlarının tanınması məqsədi daşıyır. Bank rəhbərliyi hesab edir ki, ehtiyatlarla bağlı təxminlər ən əsas subyektivlik daşıyan məqamdır, çünki: (i) gələcəkdəki itkilərin faizi və şübhəli kreditlər üzrə yarana biləcək itkilərin ölçülməsi üzrə edilən ehtimallar müxtəlif dövrlər arasında dəyişir, hesabat tarixində isə bu ehtimallar yalnız cari təcrübəyə əsaslanır, və (ii) Bankın təxmin etdiyi itkilərlə faktiki itkilər arasında əhəmiyyətli fərqlər yaranarsa, bu fərqlər Bankın gələcəkdəki fəaliyyət yekunlarına, eləcə də maliyyə vəziyyətinə təsir göstərə bilər.

Borcunun maliyyə çətinlikləri olduqda və eyni borcalana aid az tarixi məlumat mənbələri əldə etdiyi hallarda dəyərsizləşmə zərərinin məbləğini təxmin etmək üçün Bankın rəhbərliyi mülahizələrdən istifadə edir. Eləcə də, Bank əvvəlki təqdimat əsasında gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətində dəyişiklikləri, müştərilərin əvvəlki davranışını, qrup daxilində borcalanın ödəniş qabiliyyətində mənfi dəyişikliklər haqqında ümumi məlumatı və qrup daxilində aktivlər üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməməsi ilə əlaqədar olan ölkə miqyaslı və yerli iqtisadi şərtlərə dair təxminlər edir. Rəhbərlik kredit riski daşıyan aktivlər üzrə tarixi zərər təcrübəsinə və kreditlər qrupunda dəyərsizləşmə üzrə eyni olan obyektiv sübutlara əsaslanan təxminlərdən istifadə edir. Tarixi məlumatda cari şərait əks olunmadığından, yeni kreditlər qrupuna dair müşahidə olunan məlumatla düzəlişlər etmək üçün Bank rəhbərliyi mülahizələrdən istifadə edir.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Maliyyə hesabatlarında maliyyə aktivləri üzrə dəyərsizləşmə ehtiyatları, mövcud iqtisadi və siyasi şərtlər əsasında təyin edilmişdir. Ölkədə baş verə biləcək hadisələri və bu şəraitin maliyyə aktivləri üzrə gələcək dövrlərdə dəyərsizləşmə ehtiyatlarının uyğunluğuna edəcəyi təsirlə bağlı Bank qabaqcadan xəbər vermək iqtidarında deyil.

Maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsi

Mənfəət və zərər vasitəsi ilə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə alətləri və bütün derivativlər ədalətli dəyərdə əks etdirilir. Belə maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri məcburi və ya likvidasiya satış dəyərindən fərqli olan, bu alətin könüllü tərəflər arasında cari əməliyyatda dəyişdirilməsi təxmin edilən məbləğdir. Əgər belə alət üzrə bazar dəyəri mövcuddursa, ədalətli dəyər bu bazar dəyərinə əsaslanaraq hesablanır. Bazarda müşahidə olunan qiymətləndirmə parametrləri mövcud olmayanda və ya müşahidə olunan bazar qiymətlərindən çıxarılması mümkün olmadıqda, ədalətli dəyər qəbul edilmiş maliyyə nəzəriyyələrinə əsaslanan riyazi üsullardan istifadə edərək hər bir alət və qiymət modeli üçün müvafiq müşahidə olunan bazar məlumatının təhlilindən çıxarılır. Qiymət modelləri qiymətli kağızların müqavilə şərtlərini eləcə də faiz dərəcələri, daimlilik, valyuta dəyişmə məzənnələri və qarşı tərəfin kredit dərəcələri kimi bazar əsaslı qiymətləndirmə parametrlərini nəzərə alır. Bazar əsaslı qiymətləndirmə parametrlərinin birbaşa müşahidə oluna bilmədiyi hallarda, bazarın bu aləti necə qiymətləndirilməsinə dair məntiqli təsirini təyin etmək məqsədilə rəhbərlik onun ən dəqiq təxminlərinə dair mülahizələr verilir. Bu mülahizələrin formalaşmasında, etibarlı müşahidə olunan məlumat, tarixi məlumat və ekstrapolasiya metodu kimi müxtəlif üsullar istifadə olunur. Müqayisəli bazarlardan alınan məlumatların mövcud olmadığı hallarda ədalətli dəyərin ən bariz göstəricisi müvafiq maliyyə alətinin satınalma qiymətidir. Əməliyyat qiyməti və qiymətləndirmə texnikasına əsaslanan dəyər arasındakı fərq ilkin tanınmada məcmu gəlir hesabatında əks etdirilmir. Sonrakı gəlir və zərərlər, ancaq bazar iştirakçıları tərəfindən qiymət təyin etmək məqsədilə istifadə edilən amillər nəticəsində baş verən dəyişikliklərdən yaranırsa, tanınır.

Bank hesab edir ki, bəyan edilmiş bazar dəyəri mövcud olmadıqda, maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsinə dair istifadə edilən təxminlər əsas qeyri-müəyyənlik mənbəyidir, ona görə ki: (i) bu təxminlər müxtəlif dövrlərdə dəyişikliklərə məruz qala bilər, eləcə də bu təxminlərin formalaşdırılmasında rəhbərlik faiz dərəcələri, qiymət amplitudaları, valyuta məzənnələrində dəyişmələr, qarşı tərəfin kredit reytingləri, qiymətləndirmə düzəlişləri və əməliyyatlar üzrə xüsusi təxminlərdən istifadə edir və (ii) qiymətləndirmədə edilən dəyişikliklərin maliyyə vəziyyəti hesabatında əks etdirilən aktivlərə eləcə də Bankın mənfəətinə təsiri maddi ola bilər.

Bəyan edilmiş bazar qiymətləri mövcud olmadıqda rəhbərlik faiz dərəcələri, qiymət amplitudalarını, valyuta məzənnələrində dəyişmələr, qarşı tərəfin kredit reytingi və qiymətləndirmə düzəlişləri, maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsində artıq və ya cüzi dəyişikliklər fərqli ehtimallardan istifadə edildiyi hallarda, Bankın təqdim edilmiş xalis mənfəətinə maddi təsir göstərə bilər.

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə maliyyə alətlərinin balans dəyəri aşağıda göstərilən kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	308,100	210,100

4. YENİ VƏ YENİDƏN QƏBUL EDİLMİŞ STANDARTLARIN QƏBUL EDİLMƏSİ

Cari ildə Bank Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (BMUŞŞ) və BMUŞŞ-nın Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Şərhləri Komitəsi (BMHK) tərəfindən qəbul edilmiş, Bankın fəaliyyəti üçün münasib olan və 31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış hesabat dövrlərinə şamil olunan bütün yeni və yenidən işlənmiş standartları və onlara dair şərhləri qəbul etmişdir. Bu yeni standart və şərhlərin qəbul edilməsi Bankın mühasibat uçotu siyasətinə, yəni cari və ya əvvəlki illər üzrə hesabat verilən məbləğlərə, zəruri təsir göstərməmişdir.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

BMHS 7 “Maliyyə Alətləri: Açıqlamalar” (1 yanvar 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Dəyişdirilmiş standart, ədalətli dəyərin ölçülməsi və likvidlik riskinə dair əlavə açıqlamalar tələb edir. Ədalətli dəyərin ölçülməsi hər maliyyə aləti üzrə üç dərəcəli bölgüdən istifadə edilərək daxil olunan məlumat mənbələri üzrə açıqlanmalıdır. Bundan əlavə, 3-cü Dərəcəli ədalətli dəyər ölçülmələri üçün dövrün əvvəlinə və sonuna olan qalıqlar arasında, eləcə də 1-ci Dərəcəli və 2-ci Dərəcəli ədalətli dəyər ölçülmələri arasında əhəmiyyətli köçürmələr üzrə üzləşdirmələrin aparılması tələb olunur. Dəyişikliklər, həmçinin likvidlik riski üzrə tələb olunan açıqlamalara aydınlıq gətirir. Bank, 31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə illik maliyyə hesabatlarında ədalətli dəyər ölçülmələri üzrə açıqlamaları qiymətləndirir.

BMUS 1 “Maliyyə hesabatlarının təqdimatı” standartına əlavə dəyişikliklər – 6 sentyabr 2007-ci il tarixində BMUSS, BMUS 1 standartına dəyişiklikləri dərc etmişdir. Burada xüsusilə səhmdar kapitalında dəyişikliklər hesabatında kapitalın “qeyri sahibkar” subyektlərə aid olan komponentlərində baş verən hərəkətlərin təqdim olunmasında bəzi dəyişikliklərdən bəhs olunur. Standarta olunan dəyişikliklərə əsasən həmçinin əsas maliyyə hesabatlarının BMHS çərçivəsində adlarının da dəyişdirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Müəssisənin maliyyə hesabatlarında bu adların dəyişdirilməsi məcburi xarakter daşımır. BMUS standartına dəyişikliklər 1 yanvar 2009-cu il tarixində başlayan və ondan sonrakı mühasibat dövrlərinə şamil olunur.

BMS 23, “Borc vəsaitləri üzrə xərclər” (2007-ci ilin mart ayında yenidən işlənmişdir; 1 yanvar 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Yenidən işlənmiş BMS 23, 2007-ci ilin mart ayında dərc edilmişdir. Bu Standarta edilmiş əsas dəyişiklik, istifadəsi və ya satışı kifayət qədər uzun müddət tələb edən aktivlərə aid olan borc vəsaitləri üzrə xərclərin dərhal xərcə silinməsi üsulunun ləğv edilməsidir. Buna görə də müəssisə borc vəsaitləri üzrə xərcləri aktivin ilkin dəyəri kimi kapitallaşdırmalıdır. Yenidən işlənmiş bu standart kapitallaşdırmaya başlanma tarixi 1 yanvar 2009-cu il və ya bu tarixdən sonraya təsadüf edən və tələblərə cavab verən aktivlərə aid borc vəsaitləri üzrə xərclərə prospektiv qaydada tətbiq edilir. Hazırda Bank yenidən işlənmiş standartın onun maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

BMHS 8 “Əməliyyat seqmentləri” – 30 noyabr 2006-cı il tarixində BMUSS, BMUS 14 “Seqmentlər üzrə hesabat” standartını əvəz edən və müəssisə tərəfindən seqment təhlilləri üzrə hesabatın rəhbərliyin istifadə etdiyi məlumatlara əsaslandırılmağını tələb edən BMHS 8 standartını dərc etmişdir. BMHS 8, 1 yanvar 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan dövrlər üçün qüvvəyə minir. Bu standartın qəbul edilməsi Bankın maliyyə vəziyyətinə və ya maliyyə nəticələrinə təsir göstərməmişdir. Bank bu qənaətdədir ki, əməliyyat seqmentləri əvvəlcə BMUS 14 “Seqmentlər üzrə hesabat” təyin olunmuş biznes seqmentləri ilə eynidir.

BMUS 18 “Gəlir” əlavəsində dəyişikliklər. Bu dəyişiklik əməliyyat xərclərinin (BMUS 39 “Maliyyə Instrumentləri: Tanınma və Ölçülmə” göstərildiyi kimi) və müvafiq birbaşa xərclərin (əvvəlcədən BMUS 18-də göstərildiyi kimi) təqdimatındakı uyğunsuzluqları aradan qaldırmaq məqsədi daşıyır. Dəyişdirilmiş standart əsasən ancaq əlaqəli əməliyyat xərcləri (BMUS 39-da göstərildiyi kimi) təxirə salınıb və effektiv faiz dərəcəsi üzrə düzəliş kimi tanına bilər.

BMUS 32 Maliyyə Instrumentləri: Təqdimat və BMUS 1: Maliyyə Hesabatlarının təqdimatı. Bu dəyişiklikdən əvvəl, BMUS 32 məhdud məsuliyyətli cəmiyyətdə təsisçilərin paylarını öhdəlik kimi təsnifatlaşdırılmasını tələb edirdi. Bunun səbəbi belə cəmiyyətlərin payçıya onun payının cəmiyyətin xalis aktivlərindən ödənilməsidir. BMUS 32 standartında baş verən dəyişikliyə əsasən, belə paylar, şirkətdə qalıq payları əks etdirdiyi üçün hesabatlarda öhdəlik kimi deyil, kapital kimi təsnifatlaşdırılmalıdır.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

BMHS 3, Müəssisələrin Birləşməsi (2008-ci il ilin yanvar ayında yenidən işlənmişdir; satınalma tarixi 1 iyul 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan birinci illik hesabat dövrünün təsadüf edən müəssisələrin birləşməsi üçün qüvvəyə minir). Yenidən işlənmiş BMHS 3, müəssisələrə nəzarət olunmayan iştirak paylarının qiymətləndirilməsini, mövcud BMHS 3 üsulu ilə (alıcının əldə edilmiş müəssisənin identifikasiya edilə bilən xalis aktivlərində proporsional payı) və ya ədalətli dəyərlə həyata keçirməyə imkan verir. Yenidən işlənmiş BMHS 3 müəssisələrin birləşməsinin zamanı satınalma metodunun tətbiqi üzrə daha ətraflı məlumat verir. “Qudvil”-ə aid olan hissənin hesablanması məqsədilə, mərhələli satınalma prosesində bütün aktiv və öhdəliklərin hər bir mərhələdə ədalətli dəyərlə qiymətləndirilməsi tələbi hesabatdan çıxarılmışdır. Bundan sonra qudvil, satınalma tarixində şirkətə qoyulmuş əvvəlki investisiyanın ədalətli dəyəri, ödənilmiş məbləğ və əldə edilmiş xalis aktivlər arasında fərq kimi uçota alınacaqdır. Satınalma prosesi ilə bağlı xərclər müəssisələrin birləşməsi əməliyyatından ayrıca tanınacaq və qudvil kimi yox, xərc kimi uçota alınacaqdır. Alıcı şirkət, satınalma tarixində, satınalma prosesi ilə bağlı yarana biləcək şərti öhdəlikləri maliyyə vəziyyəti hesabatında öhdəlik kimi uçota almalıdır. Satınalma tarixindən sonra bu öhdəliyin dəyərindəki dəyişikliklər qudvilin təshih edilməsi yolu ilə deyil, tətbiq edilən digər BMHS-lərə uyğun olaraq uçota alınacaqdır. Yenidən işlənmiş BMHS 3, yalnız bir neçə müəssisənin iştirakı ilə müəssisələrin birləşməsinə və yalnız müqavilə əsasında həyata keçirilən müəssisələrin birləşməsinə əhatə edir. Hazırda Bank yenidən işlənmiş standartın onun maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

BMHS 2 Pay Əsasında Ödənişlər Standartına Əlavə - Hüquqların Verilməsi və Ləğv Edilməsi Şərtləri (2008-ci ilin yanvar ayında buraxılmışdır; 1 yanvar 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu əlavədə, yalnız xidmət və icra şərtlərinin, hüquqların verilməsi və ləğv edilməsi şərtləri olması müəyyən edilir. Pay əsasında ödənişlərin digər xüsusiyyətləri hüquqların verilməsi və ləğv edilməsi şərtlərinə aid deyil. Bu Əlavə, müəssisənin və ya digər tərəflərin ləğv edilməsinin eyni uçot qaydası ilə aparılmasını müəyyənləşdirir. Hazırda Bank yenidən işlənmiş standartın onun maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

BMHS 1, Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarının İlk Tətbiqi (1 yanvar 2009-cu il tarixində başlanan dövrdən etibarən BMHS-ni tətbiq etməyə başlayan müəssisələr üçün). BMHS 1 yeni versiyası əvvəlki versiyanın mahiyyətini saxlayan, lakin strukturunda dəyişdirilmiş versiyadır. Düzəliş, ilkin tətbiq zamanı investisiyaların dəyərləndirilməsinə aiddir.

Hecinq üzrə qəbul edilmiş Maddələr - (BMUS 39 Maliyyə alətləri: Tanınma və Ölçülmə standartına 31 iyul 2008-ci il tarixli düzəlişlər). Bu düzəlişlər 1 iyul 2009-cu il tarixindən etibarən qüvvəyə minmişdir. Bu düzəlişlər hecinq mühasibatlığı üzrə iki məsələyə aydınlıq gətirir:

- inflyasiyanın tam və ya qismən hecinq riski yaradan faktor kimi təyin edilməsi; və
- opsiyalarla hecinq.

BMUS 27, Konsolidasiya Edilmiş və Konsolidasiya Edilməmiş Hesabatlar (yanvar, 2008-ci ildə yenidən işlənmişdir; 1 iyul 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Yenidən işlənmiş BMUS 27 şirkətdən ümumi gəlirlərin baş müəssisə sahiblərinə və nəzarət olunmayan pay sahiblərinə (bundan əvvəl “azlığın payı”) aid edilməsini tələb edir (hətta nəzarət olunmayan pay üzrə nəticələrin mənfə olduğu hallarda). Qüvvədə olan standart əksər hallarda artıq zərərlərin baş müəssisənin sahiblərinə aid edilməsini tələb edir. Bundan əlavə, yenidən işlənmiş standartda göstərilir ki, baş müəssisənin törəmə müəssisədəki iştirak payında nəzarətin itirilməsi ilə nəticələnməyəcək dəyişikliklər səhm alətləri üzrə əməliyyatlar kimi uçota alınsın. Standart həmçinin törəmə müəssisə üzrə nəzarətin itirilməsi nəticəsində yaranan hər hansı mənfəət və zərərin müəssisə tərəfindən qiymətləndirilməsini müəyyənləşdirir. Nəzarətin itirildiyi tarixdə keçmiş törəmə müəssisədə saxlanılmış investisiyalar ədalətli dəyərlə ölçülməlidir. Hazırda Bank yenidən işlənmiş standartın onun maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Digər yeni standartlar və şərhlər:

Bank aşağıdakı yeni standartlar və şərhlər qəbul edilməmişdir:

- BMHŞK 15 *Daşınmaz əmlakın tikilməsi üzrə sazişlər* (1 yanvar 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir);
- BMHŞK 9 *“Əlavə elementli derivativlərin yenidən qiymətləndirilməsi”* düzəliş (30 iyun 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başa çatmış illik dövrlər üçün qüvvəyə minir);
- BMHŞK 16 *Xarici əməliyyatlarda xalis investisiyaların hecinqi* (1 oktyabr 2008-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir);
- BMHŞK 17 *Qeyri-monetar aktivlərin sahibkarlara paylanması* (1 iyun 2009-cu il tarixindən qüvvəyə minir);
- BMHŞK 18 *Müştərilərdən alınan aktivlərin təqdimatı* (1 iyul 2009-cu il tarixindən qüvvəyə minir).

Yuxarıda göstərilən hallardan başqa, yeni standartlar və şərhlər Bankın maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməyəcəkdir.

5. MÜHASİBAT UÇOTU ÜZRƏ YENİLİKLƏR

Hazırkı maliyyə hesabatlarının təsdiq edilmə tarixinə Bank tərəfindən qüvvəyə minmə tarixindən əvvəl qəbul edilmiş standart və şərhərdən əlavə, aşağıda göstərilən şərhlər buraxılmış lakin qüvvəyə minməmişdir.

BMHŞK 9 “Əlavə elementli derivativlərin yenidən qiymətləndirilməsi” tələb edir ki, müqavilədə dəyişikliklər edilmədiyi hallarda, əlavə elementli derivativlərin ilkin tanınmadan sonra müqavilədən ayrılmasının qiymətləndirilməsi aparılmasın. BMHŞK 9-un qəbul edilməsi Bankın fəaliyyəti nəticələrinə və ya maliyyə vəziyyətinə təsir göstərməmişdir.

BMHŞK 18 “Müştəri Tərəfindən Keçirilmiş Aktivlərin” müştəri tərəfindən əmlak, qurğu və avadanlığın alıcıya keçirməsindən mühasibat uçotunda yaranan ixtilafın qaydaya salınması məqsədi ilə buraxılmışdır. Bu şərhədə qeyd edilir ki, keçirilmiş əmlak, qurğu və avadanlığın vahidi alıcının aktiv təyinatına cavab verirsə, alıcı aktivini keçirilmə tarixinə ədalətli dəyərində və krediti gəlir kimi tanımalıdır. Şərh 1 iyul 2009-cu il tarixində və bu tarixdən sonra müştəri tərəfindən keçirilmiş aktivlərə tətbiq edilir.

BMUS 36 Aktivlərin Dəyərsizləşməsi (1 yanvar 2010-cu il tarixindən qüvvəyə minir). Bu dəyişiklik qudvilin pul vəsaitləri yaradan idarə vahidlərinə yerləşdirilməsini müəyyən edir. Qudvilin yerləşdirilə biləcəyi ən böyük vahid, BMHS 8-də qeyd edilən əməliyyat seqmentidir və yalnız bundan sonra BMHS 8-in tələb etdiyi birləşdirmə meyarından istifadə etmək olar.

BMUS 24 “Əlaqəli Tərəflərin Açıqlanması” (Yenidən baxılıb). 2009-cu ilin noyabr ayında buraxılmış yenidən baxılmış BMUS 24 hökumətə aidiyyəti olan müəssisələr üçün açıqlama tələblərini sadələşdirir və əlaqəli tərəf təyinatını aydınlaşdırır. Əvvəl hökumət tərəfindən nəzarət edilən və ya zəruri təsiri olan müəssisədən həmin hökumət tərəfindən nəzarət edilən və ya zəruri təsiri olan müəssisələrlə olan bütün əməliyyatlarının açıqlanması tələb olunurdu. Yenidən baxılmış standart bu əməliyyatlar haqqında açıqlamaları o zaman tələb edir ki, onlar fərdi və ya birgə zəruridir. Yenidən baxılmış BMUS 24 1 yanvar 2011-ci il tarixində və ondan sonra başlanan illik müddətlər üçün tətbiq edilir və tez tətbiqə yol verilir. Bank yenidən baxılmış BMUS 24 1 yanvar 2009-cu il tarixindən qəbul etməyə qərar vermişdir.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSŞ) 12 noyabr 2009-cu il tarixində **BMHS 9 “Maliyyə Alətləri”** standartını dərc etmişdir. Standart BMUS 39 “Maliyyə Alətləri” əvəz etmək üçün üç tərəfli layihənin birinci mərhələsini təşkil edir: BMHS 9 “Maliyyə Alətləri” kimi tanınan yeni standart 1 yanvar 2013-cü il tarixindən etibarən məcburi olacaq və standartın erkən tətbiqinə icazə verilir. Müəssisələr 31 dekabr 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başa çatmış hesabat dövrləri üçün birinci fazanı qəbul edə bilərlər. BMHS 9-un birinci fazası təsnifatlaşdırma və maliyyə aktivlərinin ölçülməsi üzrə yeni tələbləri təqdim edir. Xüsusilə də bütün maliyyə aktivlərinin sonrakı dövrlərdə ölçülməsi amortizasiya olunmuş dəyərdə və ya məcmu gəlir hesabına ədalətli dəyərdə təqdim edilməsi şərti irəli sürülür və ticarət məqsədləri ilə saxlanılan kapital alətləri istisna olmaqla digər alətlərin kapital hesabları vasitəsilə ümumi gəlir hesabatında təqdim edilməsinə yol verilmir. Hal hazırda Bank yeni standartın qəbul edilməsinin təsirini qiymətləndirir və ilkin tətbiq olunma tarixinə dair imkanları nəzərdən keçirir.

6. XALIS FAİZ GƏLİRLƏRİ

	31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Faiz gəlirləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində aktivlər üzrə faiz gəlirləri	-	-
- dəyərsizləşmə nəticəsində silinmiş aktivlər üzrə faiz gəlirləri	5,294,463	5,393,244
- dəyərsizləşməmiş aktivlər üzrə faiz gəlirləri	398,508	407,405
Cəmi faiz gəlirləri	5,692,971	5,800,649
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində aktivlər üzrə faiz gəlirləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Müştərilərə verilən kreditlər üzrə faiz gəlirləri	5,053,910	4,708,353
Banklarda yerləşdirilmiş vəsaitlər və kreditlər üzrə faiz gəlirləri	434,671	465,361
Borc qiymətli kağızları üzrə faiz gəlirləri	204,390	626,935
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində aktivlər üzrə cəmi faiz gəlirləri	5,692,971	5,800,649
Faiz xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində öhdəliklər üzrə faiz xərcləri	(1,843,021)	(1,481,267)
Cəmi faiz xərcləri	(1,843,021)	(1,481,267)
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində öhdəliklər üzrə faiz xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Müştəri hesabları üzrə faiz xərcləri	(1,358,991)	(875,173)
Bank depozitləri üzrə faiz xərcləri	(484,030)	(606,094)
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində öhdəliklər üzrə cəmi faiz xərcləri	(1,843,021)	(1,481,267)
Kreditlər üzrə ehtimal edilən zərərlərdən əvvəl faiz gətirən aktivlər üzrə xalis faiz gəlirləri	3,849,950	4,319,382

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

7. EHTİMAL EDİLƏN ZƏRƏR ÜÇÜN EHTİYAT, DİGƏR EHTİYATLAR

Faiz gətirən aktivlər üzrə ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatların hərəkəti aşağıdakı şəkildə olmuşdur:

	Müştərilərə verilən kreditlər	Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	Zəmanətlər və digər şərti öhdəliklər	Banklardan almacaq vəsaitlər	Cəmi
1 yanvar 2008-ci il	390,643	-	-	-	390,643
Ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatlar	560,387	69,900	-	35,244	665,531
31 dekabr 2008-ci il	951,030	69,900	-	35,244	1,056,174
Ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatlar	104,012	2,000	80,731	833	187,576
31 dekabr 2009-ci il	1,055,042	71,900	80,731	36,077	1,243,750

8. XARİCİ VALYUTA İLƏ ƏMƏLİYYATLAR ÜZRƏ XALIS MƏNFƏƏT

Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis mənfəət aşağıdakı şəkildə olmuşdur:

	31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Dilinq əməliyyatları, xalis	344,903	385,815
Valyuta balanslarının yenidən qiymətləndirilməsi, xalis	(5,542)	(100,477)
Cəmi xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis mənfəət	339,361	285,338

9. HAQQ VƏ KOMİSSİYA GƏLİRLƏRİ VƏ XƏRCLƏRİ

Haqq və komissiya gəlirləri və xərcləri aşağıdakı şəkildə olmuşdur:

	31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Haqq və komissiya gəlirləri:		
Müştəri hesabları üzrə əməliyyatlar	384,064	486,998
Nağd pul vəsaitlərinin çıxarılması üzrə əməliyyatlar	248,139	294,979
Zəmanət və akkreditiv verilməsi üzrə haqlar	203,150	152,821
Plastik kartlar üzrə əməliyyatlar	178,679	59,985
Xarici valyuta mübadiləsi üzrə əməliyyatlar	147,722	171,566
Digər	37,717	26,721
Cəmi haqq və komissiya gəlirləri	1,199,471	1,193,070
Haqq və komissiya xərcləri:		
Plastik kartlar üzrə əməliyyatlar	(88,508)	(32,650)
Müxbir hesabları üzrə əməliyyatlar	(69,830)	(66,239)
İnvestisiya qiymətli kağızları üzrə əməliyyatlar	(59,605)	(31,010)
Nağd pul vəsaitlərinin çıxarılması üzrə əməliyyatlar	(35,702)	(55,681)
Zəmanət və akkreditiv verilməsi üzrə haqlar	(15,408)	(4,973)
Xarici valyuta mübadiləsi üzrə əməliyyatlar	(4,420)	(8,738)
Digər	(26,987)	(15,953)
Cəmi haqq və komissiya xərcləri	(300,460)	(215,244)

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

10. DİVİDEND GƏLİRLƏRİ

Dividend gəlirləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Bakı Fond Birjasından alınmış dividendlər	19,500	45,000
Cəmi dividend gəlirləri	19,500	45,000

11. ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ

Əməliyyat xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Əmək haqları və digər mükafatlar	(1,646,763)	(1,210,615)
Sosial sığorta xərcləri	(326,370)	(246,016)
Əməliyyat lizinqi	(281,517)	(264,560)
Amortizasiya və köhnəlmə	(150,238)	(131,131)
Mühafizə xidmətləri	(141,464)	(120,073)
Rabitə xərcləri	(114,827)	(119,573)
Təmir xərcləri	(84,645)	(60,824)
Peşəkar xidmətlər	(72,251)	(35,400)
Ofisin təmiri və təchizat xərcləri	(36,611)	(33,417)
Ezamiyyət xərcləri	(23,537)	(15,702)
Kommunal xidmətlər	(18,888)	(25,091)
Reklam xərcləri	(15,977)	(35,166)
Üzvlük haqları	(13,020)	(12,600)
Təlim xərcləri	(11,366)	(1,866)
Vergilər, mənfəət vergisindən başqa digər vergilər	(9,980)	(4,364)
Digər xərclər	(170,325)	(118,970)
Cəmi əməliyyat xərcləri	3,117,779	(2,435,368)

12. MƏNFƏƏT VERGİSİ

Bank, vergiləri Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə əsasən hazırlanmış vergi hesabatlarına və qeydlərinə əsasən hesablayır və bu hesablamalar BMHS-dan fərqlənə bilər.

Bəzi xərclərin vergi bazasının hesablanması zamanı nəzərə alınmaması və bəzi gəlirlərin vergiyə tabe tutulmaması nəticəsində Bankın daimi fərqləri yaranır. Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatlarında göstərilən aktiv və öhdəliklərin qalıq dəyəri ilə onların vergi hesabatındakı qalıq dəyərləri arasındakı müvəqqəti fərqlərin xalis vergi təsirini əks etdirir.

31 dekabr 2009-cu il və 2008-ci il tarixlərinə müvəqqəti fərqlər əsasən gəlir və xərclərin tanınmasında müxtəlif üsulların istifadə edilməsinə, eləcə də bəzi aktivlərin mühasibat sistemində görə qalıq dəyəri ilə vergi qanunvericiliyinə görə qalıq dəyərləri arasındakı fərqlərdən yaranmışdır.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Azərbaycan Manatı ilə)

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər:		
Əmlak və avadanlıq	141,378	42,442
Digər aktivlər	-	64,300
Cəmi vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər	141,378	106,742
Vergi bazasını artıran müvəqqəti fərqlər:		
Müştərilərə verilən kreditlər	-	272,225
Cəmi vergi bazasını artıran müvəqqəti fərqlər	-	272,225
Xalis bazasını azaldan/(artıran) müvəqqəti fərqlər	141,378	(165,483)
Xalis vergi aktiv/(öhdəliyi), mənfəət vergisi faizi ilə (20%/22%)	28,276	(36,406)
Təxirə salınmış vergi aktiv, tanınmamış	3,309	-
Xalis təxirə salınmış vergi aktiv/(öhdəliyi)	31,585	(36,406)

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə müvəqqəti fərqlər aşağıdakılardan ibarətdir:

Mühasibat mənfəəti ilə mənfəət vergisi xərci arasında əlaqə 31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə aşağıdakı kimi izah edilir:

	31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir	1,806,901	2,527,147
Qanunla təyin edilmiş vergi dərəcəsi ilə nəzəri vergi (22%)	397,518	555,972
Kapitala köçürüləcək mənfəət vergisinin 50%-i	(242,778)	-
Daimi fərqlər üzrə vergi təsiri	18,641	1,796
Mənfəət vergisi xərcləri	173,381	557,768
Cari mənfəət vergisi xərci	241,372	647,877
Mənfəət vergisi dərəcəsinin 22%-dən 20%-ə dəyişdirilməsinin vergiyə təsiri	(3,309)	-
Təxirə salınmış vergi öhdəliklərində dəyişikliklər	(64,682)	(90,109)
Mənfəət vergisi xərcləri	173,381	557,768
	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Təxirə salınmış mənfəət vergisi (öhdəlikləri)/aktivləri		
Dövrün əvvəlinə	(36,406)	(126,515)
Mənfəətə yazılmış dövr üzrə mənfəət vergisi öhdəliklərində dəyişikliklər	67,991	90,109
Kapitala yazılmış dövr üzrə mənfəət vergisi öhdəliklərində dəyişikliklər	-	-
Dövrün sonuna	31,585	(36,406)

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

2008-ci ilin oktyabr ayında Azərbaycan Respublikasının hökuməti maliyyə institutlarının (bankların, sığorta və təkrarsığorta şirkətlərin) kapitallaşma səviyyəsinin artırılmasının stimullaşdırılması məqsədi ilə onları üç il müddətinə mənfəət vergisindən azad etmişdir. Bu qanun 1 yanvar 2009-cu il tarixindən qüvvəyə minib və müvafiq olaraq tətbiq ediləcək. Bu qanuna əsaslanaraq, əgər vergiyə cəlb edilən müvəqqəti fərqlərin predmeti bu dövr ərzində baş verərsə, heç bir vergi öhdəlikləri hesablanmamalıdır, əks halda bu cari gəlir vergi faizindən istifadə edərək hesablanmalıdır. Bundan əlavə, 1 yanvar 2010-cu il tarixindən mənfəət vergisi dərəcəsi 22%-dən 20%-dək azaldırılmışdır.

13. SƏHM ÜZRƏ GƏLİR

	31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Mənfəət:		
İl üzrə xalis mənfəət	1,633,520	1,969,379
Hər səhm üzrə əsas gəlirin hesablanması üçün adi səhmlərin orta sayı	10,000,000	10,000,000
Hər səhm üzrə gəlir - əsas (AZN)	0.163	0.197

14. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MƏRKƏZİ BANKINDA YERLƏŞDİRİLMİŞ VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Nağd pul	1,521,311	938,005
ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	2,084,516	1,318,453
Cəmi pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	3,605,827	2,256,458

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər 164,259 AZN və 1,211,486 AZN, müvafiq olaraq, təşkil etmişdir və bu da ARMB-da tələb olunan minimum ehtiyatlara aiddir. Bankdan, bu ehtiyatları ARMB-da mütəmadi olaraq saxlamaq tələb olunur.

Pul vəsaitlərinin hərəkəti hesabatı üçün pul və pul ekvivalentləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Nağd pul	1,521,311	938,005
ARMB-dakı nağd vəsaitlərin qalığı	2,084,516	1,318,453
Çıxılsın ARMB-dakı məcburi ehtiyatlar	(164,259)	(1,211,486)
Cəmi pul və pul ekvivalentləri	3,441,568	1,044,972

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

15. BANKLARDAN ALINACAQ VƏSAİTLƏR

Banklardan alınacaq vəsaitlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Digər banklardakı müxbir hesablar	11,360,029	7,564,269
Digər banklarda yerləşdirilmiş müddətli depozitlər	<u>1,803,875</u>	<u>1,922,400</u>
Çıxılın banklardakı vəsaitlər üzrə ehtiyatlar	<u>(36,077)</u>	<u>(35,244)</u>
Cəmi banklardan alınacaq vəsaitlər	<u>13,127,827</u>	<u>9,451,425</u>

Müddətli depozitlər və müxbir hesablar əsasən Azərbaycan Respublikasında və MDB ölkələrində yerləşdirilmişdir.

Banklardan alınacaq vəsaitlərə 31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə, müvafiq olaraq, 5 min AZN və 13 min AZN məbləğində yığılmış faizlər daxildir.

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə Bankın digər fərdi bankdan alınacaq vəsaitin məbləği Bankın səhmdar kapitalının 10%-dən artıq olmuşdur.

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə banklardan alınacaq vəsaitlər üzrə maksimal kredit riskinin məbləği, müvafiq olaraq, 13,127,827 AZN və 9,451,425 AZN bərabər olmuşdur.

16. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLƏN KREDİTLƏR

Müştərilərə verilən kreditlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Korporativ kreditlər	16,848,559	12,494,232
Fiziki şəxslərə verilən istehlak kreditləri	8,938,500	7,897,025
Sahibkarlara verilən kreditlər	1,328,179	1,970,079
İpoteka kreditləri	962,204	993,386
Digər	1,515,789	731,466
Hesablanmış faizlər	<u>260,353</u>	<u>484,026</u>
Çıxılın: Kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	<u>(1,055,042)</u>	<u>(951,030)</u>
Cəmi müştərilərə verilən kreditlər	<u>28,798,542</u>	<u>23,619,184</u>

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatların hərəkəti 7 sayılı Qeyddə əks etdirilmişdir.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2009-cu il tarixinə kreditlərin girov təminatı üzrə məlumat aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Korporativ kreditlər	Fiziki şəxslərə verilən istehlak kreditləri	Sahibkarlara verilən kreditlər	İpoteka kreditləri	Digər	Cəmi
Təminatı olmayan kreditlər	213,156	5,350,354	-	106,640	1,510,989	7,181,139
Təminat edilmiş kreditlər:						
- daşınmaz əmlak	14,983,119	2,741,755	1,313,198	855,565	-	19,893,637
- avadanlıq	-	-	-	-	-	-
- nəqliyyat	522,797	230,219	14,981	-	-	767,997
- nağd depozitlər	1,129,487	123,235	-	-	4,800	1,257,522
- inventar	-	-	-	-	-	-
- zərgərlik məmulatları	-	492,936	-	-	-	492,936
- digər	-	-	-	-	-	-
Yığılmış faizlər	119,697	117,228	10,402	4,876	8,150	260,353
Çıxılın: Kreditin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	(272,051)	(429,170)	(281,200)	(28,792)	(43,829)	(1,055,042)
Cəmi müştərilərə verilən kreditlər	16,696,205	8,626,557	1,057,381	938,289	1,480,110	28,798,542

31 dekabr 2008-ci il tarixinə kreditlərin girov təminatı üzrə məlumat aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Korporativ kreditlər	Fiziki şəxslərə verilən istehlak kreditləri	Sahibkarlara verilən kreditlər	İpoteka kreditləri	Digər	Cəmi
Təminatı olmayan kreditlər	428,110	5,302,112	16,020	-	714,437	6,460,679
Təminat edilmiş kreditlər:						
- daşınmaz əmlak	11,740,076	2,556,621	1,954,059	993,386	3,045	17,247,187
- avadanlıq	-	-	-	-	-	-
- nəqliyyat	-	-	-	-	-	-
- nağd depozitlər	326,046	38,292	-	-	13,984	378,322
- inventar	-	-	-	-	-	-
- zərgərlik məmulatları	-	-	-	-	-	-
- digər	-	-	-	-	-	-
Yığılmış faizlər	106,939	172,919	193,852	5,479	4,837	484,026
Çıxılın: Kreditin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	(143,466)	(275,239)	(497,829)	(19,868)	(14,628)	(951,030)
Cəmi müştərilərə verilən kreditlər	12,457,705	7,794,705	1,666,102	978,997	721,675	23,619,184

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2009-cu il tarixinə kreditlərin növləri üzrə təhlili aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Korporativ kreditlər	Fiziki şəxslərə verilən istehlak kreditləri	Sahibkarlara verilən kreditlər	İpoteka kreditləri	Digər	Cəmi
Cari və dəyərsizləşməmiş						
<i>Təminatlı kreditlər:</i>	14,351,665	2,253,226	907,071	855,565	-	18,367,527
- daşınmaz əmlak	1,129,487	123,235	-	-	4,800	1,257,522
- nağd	-	-	-	-	-	-
- avadanlıq	522,797	188,010	-	-	-	710,807
- nəqliyyat	-	-	-	-	-	-
- zərgərlik məmulatları	-	470,318	-	-	-	470,318
- digər	-	-	-	-	-	-
- təminatlı kreditlər	213,156	5,059,038	-	106,640	1,467,243	6,846,077
Hesablanmış faizlər	98,450	108,412	4,583	4,876	8,037	224,358
Cəmi cari və dəyərsizləşməmiş	16,315,555	8,202,239	911,654	967,081	1,480,080	27,876,609
<i>Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş ödənişlər</i>						
- 30 gündən az vaxtı keçmiş	-	130,399	-	-	9,255	139,654
- 30 gündən 90 günədək vaxtı keçmiş	32,015	73,526	14,981	-	9,204	129,726
- 90 gündən 180 günədək vaxtı keçmiş	-	91,445	37,033	-	9,104	137,582
- 180 gündən 360 günədək vaxtı keçmiş	-	21,733	-	-	9,998	31,731
- 360 gündən artıq vaxtı keçmiş	-	-	-	-	-	-
Hesablanmış faizlər	1,735	2,688	593	-	113	5,129
Cəmi vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş ödənişlər	33,750	319,791	52,607	-	37,674	443,822
<i>Fərdi dəyərsizləşmiş kreditlər (ümumi)</i>						
- 30 gündən az vaxtı keçmiş	358,603	170,743	54,974	-	-	584,320
- 30 gündən 90 günədək vaxtı keçmiş	210,045	119,182	60,994	-	-	390,221
- 90 gündən 180 günədək vaxtı keçmiş	-	77,357	-	-	-	77,357
- 180 gündən 360 günədək vaxtı keçmiş	27,120	91,434	27,715	-	6,185	152,454
- 360 gündən artıq vaxtı keçmiş	2,200	70,322	225,413	-	-	297,935
Hesablanmış faizlər	20,983	4,659	5,224	-	-	30,866
Cəmi fərdi dəyərsizləşmiş kreditlər (ümumi)	618,951	533,697	374,320	-	6,185	1,533,153
Kreditlərin ümumi balans dəyəri	16,968,256	9,055,727	1,338,581	967,081	1,523,939	29,853,584
Çıxılın: kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə	(272,051)	(429,170)	(281,200)	(28,792)	(43,829)	(1,055,042)
Cəmi müştərilərə verilən kreditlər	16,696,205	8,626,557	1,057,381	938,289	1,480,110	28,798,542

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2008-ci il tarixinə kreditlərin növləri üzrə təhlili aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Korporativ kreditlər	Fiziki şəxslərə verilən istehlak kreditləri	Sahibkarlara verilən kreditlər	İpoteka kreditləri	Digər	Cəmi
Cari və dəyərsizləşməmiş						
<i>Təminatlı kreditlər:</i>						
- daşınmaz əmlak	11,291,806	2,482,168	1,587,814	993,386	3,043	16,358,217
- nağd	326,046	38,292	-	-	13,984	378,322
- avadanlıq	-	-	-	-	-	-
- nəqliyyat	-	-	-	-	-	-
- inventar	-	-	-	-	-	-
- zərgərlik məmulatları	-	-	-	-	-	-
- digər	-	-	-	-	-	-
- təminatlı kreditlər	428,110	5,216,758	16,020	-	667,599	6,328,487
Hesablanmış faizlər	38,742	93,493	15,436	5,479	4,357	157,507
Cəmi cari və dəyərsizləşməmiş	12,084,704	7,830,711	1,619,270	998,865	688,983	23,222,533
<i>Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş ödənişlər</i>						
- 30 gündən az vaxtı keçmiş	-	26,710	-	-	4,486	31,196
- 30 gündən 90 günədək vaxtı keçmiş	145,400	52,645	54,330	-	32,095	284,470
- 90 gündən 180 günədək vaxtı keçmiş	170,213	-	28,330	-	-	198,543
- 180 gündən 360 günədək vaxtı keçmiş	-	-	-	-	-	-
- 360 gündən artıq vaxtı keçmiş	-	-	-	-	-	-
Hesablanmış faizlər	15,750	1,128	2,383	-	480	19,741
Cəmi vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş ödənişlər	331,363	80,483	85,043	-	37,061	533,950
<i>Fərdi dəyərsizləşmiş kreditlər (ümumi)</i>						
- 30 gündən az vaxtı keçmiş	-	1938	-	-	-	1,938
- 30 gündən 90 günədək vaxtı keçmiş	111,499	1,512	-	-	10,259	123,270
- 90 gündən 180 günədək vaxtı keçmiş	9,348	4,322	48,060	-	-	61,730
- 180 gündən 360 günədək vaxtı keçmiş	-	36,992	763	-	-	37,755
- 360 gündən artıq vaxtı keçmiş	11,810	35,688	234,762	-	-	282,260
Hesablanmış faizlər	52,447	78,298	176,033	-	-	306,778
Cəmi fərdi dəyərsizləşmiş kreditlər (ümumi)	185,104	158,750	459,618	-	10,259	813,731
Kreditlərin ümumi balans dəyəri	12,601,171	8,069,944	2,163,931	998,865	736,303	24,570,214
Çıxılın: kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə	(143,466)	(275,239)	(497,829)	(19,868)	(14,628)	(951,030)
Cəmi müştərilərə verilən kreditlər	12,457,705	7,794,705	1,666,102	978,997	721,675	23,619,184

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Kreditin köhnəməsi üzrə Bank tərəfindən ilk nəzərə alınan faktlar onun ödəmə müddəti və zəmanətin icra olunmasıdır. Nəticədə, Bank fərdi dəyərsizləşmiş kreditlərin dövrü olaraq təhlillərini təqdim edir.

Cari və dəyərsizləşməmiş, lakin şərtlərinə yenidən baxılmış kreditlər dəyərsizləşmiş kreditlərin balans dəyərini təşkil edir. Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş kreditlər təminatlı kreditləri təşkil edir ki, təminatın ədalətli dəyəri vaxtı keçmiş faizləri və əsas ödənişləri əhatə edə bilər. Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş kreditlərin məbləği təkcə gecikdirilmənin deyil, belə kreditlərin ümumi balansını əks etdirir.

31 dekabr 2009-cu il tarixinə vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş kreditlər və fərdi dəyərsizləşmiş kreditlərə dair təminatların ədalətli dəyərlərinin açıqlanması Rəhbərlik tərəfindən məqsəduyğun hesab edilməmişdir.

Müştərilərə verilən kreditlər üzrə faiz dərəcəsinin təhlilləri 30 sayılı Qeyddə əks etdirilmişdir. Əlaqəli tərəflərin balansları 27 sayılı Qeyddə əks etdirilmişdir.

Müştərilərə verilən kredit portfelinin iqtisadi sektorlar üzrə strukturu aşağıda göstərilən kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2009-cu il		31 dekabr 2008-ci il	
	Məbləğ	%	%	Məbləğ
Fərdilər	12,744,800	43%	9,691,544	39%
Ticarət və xidmətlər	8,585,903	29%	6,635,888	27%
Kənd təsərrüfatı	1,244,803	4%	1,057,156	4%
Tikinti	3,505,802	12%	2,120,585	9%
İstehsal	2,481,733	8%	2,495,915	10%
Digər	1,030,290	3%	2,085,100	8%
Yığılmış faizlər	260,353	1%	484,026	3%
Cəmi müştərilərə verilən kreditlər (dəyərsizləşmədən əvvəl)	29,853,584	100%	24,570,214	100%

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə Bankın kredit balansında ümumi müştərilərə verilən kreditlərin 10%-dən artıq olan borcalanı mövcud deyildir.

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə müştərilərə verilən kreditlər üzrə maksimal kredit riskinə məruz qalma, müvafiq olaraq, 28,798,542 AZN və 23,619,184 AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2009-cu il tarixinə müştərilərə verilən fərdi dəyərsizləşmiş kreditlərin məbləği 1,533,153 AZN-ə bərabər olmuşdur (2008-ci ildə 813,731 AZN). Bu kreditlərin maddi vəsaitlərlə təmin edilmiş təminatlarının ədalətli dəyəri AZN 4,096,878 (2008-ci ildə: 1,463,990 AZN) təşkil edir.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

17. ƏMLAK VƏ AVADANLIQ

Əmlak və avadanlıq aşağıdakılardan ibarətdir:

	Mebel və qurğu	Kompüter və avadanlıq	Nəqliyyat vasitələri	Digər əsas vəsaitlər	Qeyri- maddi aktivlər	Cəmi
İlkin dəyəri						
31 dekabr 2007-ci il	263,685	274,049	106,186	19,662	40,945	704,527
Əlavələr	26,846	27,879	89,790	1,418	2,555	148,488
Silinmələr	(4,039)	(1,305)	-	-	-	(5,344)
31 dekabr 2008-ci il	286,492	300,623	195,976	21,080	43,500	847,671
Əlavələr	115,688	65,045	-	2,171	420	183,324
Silinmələr	(443)	(2,182)	-	-	-	(2,625)
31 dekabr 2009-cu il	401,737	363,486	195,976	23,251	43,920	1,028,370
Yığılmış amortizasiya						
31 dekabr 2007-ci il	(117,405)	(104,868)	(84,295)	(9,202)	(17,174)	(332,944)
İl üzrə tutulmalar	(42,054)	(61,592)	(20,829)	(2,491)	(4,165)	(131,131)
Silinmələr	4,039	1,031	-	-	-	5,070
31 dekabr 2008-ci il	(155,420)	(165,429)	(105,124)	(11,693)	(21,339)	(459,005)
İl üzrə tutulmalar	(53,389)	(63,096)	(26,559)	(2,816)	(4,378)	(150,238)
Silinmələr	443	1,337	-	-	-	1,780
31 dekabr 2009-cu il	(208,366)	(227,188)	(131,683)	(14,509)	(25,717)	(607,463)
Xalis balans dəyəri						
31 dekabr 2009-cu il	193,371	136,298	64,293	8,742	18,203	420,907
31 dekabr 2008-ci il	131,072	135,194	90,852	9,387	22,161	388,666

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

18. SATILABİLƏN İNVESTİSİYA QIYMƏTLİ KAĞIZLARI

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
MilliKart Prosesinq Mərkəzi	120,000	120,000
Başak İnam Sığorta Şirkəti	200,000	100,000
Bakı Fond Birjası	60,000	60,000
Çıxılsın: köhnəmə üzrə ehtiyat	(71,900)	(69,900)
Cəmi satılabilən investisiya qiymətli kağızları	308,100	210,100

Satılabilən investisiya qiymətli kağızları maliyyə xidmətləri sahəsində alqı-satqısı olunmayan qiymətli kağızların dəyərində əks etdirilir.

“Millikart Prosesinq Mərkəzi”-nə investisiyaların ədalətli dəyəri ilkin dəyər olan 120,000 AZN məbləğindən fərqlənir. Bu investisiyalar 31 dekabr 2009-cu il tarixinə 71,900 AZN məbləğinə dəyərsizləşmişdir.

19. ÖDƏNİŞ TARİXİNƏDƏK SAXLANILAN İNVESTİSİYA QIYMƏTLİ KAĞIZLARI

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Maliyyə Nazirliyinin kupon istiqraz vərəqələri	8,670,631	3,498,665
Azərbaycan İpoteka Fondunun borc qiymətli kağızları	1,249,000	-
ARMB-nin qısamüddətli istiqraz vərəqələri	-	5,633,600
Yığılmış faizlər	43,750	47,942
Cəmi ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	9,963,381	9,180,207

Maliyyə Nazirliyinin kupon istiqraz vərəqələrinə diskot dərəcəsi 2-5% olan və ödəniş müddəti 2010-cu ilin dekabr ayı olan qısamüddətli borc qiymətli kağızları daxildir. Azərbaycan İpoteka Fondunun borc qiymətli kağızlarına illik 3% dərəcəli və ödəniş müddəti 2010-cu ilin may ayı olan uzunmüddətli borc qiymətli kağızları daxildir.

Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızlarının valyuta və coğrafi təhlilləri 30 sayılı Qeyddə açıqlanmışdır.

20. DİGƏR AKTİVLƏR

Digər aktivlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Digər maliyyə aktivləri:		
Pul köçürmələrin üzrə hesablaşmalar	15,860	13,448
Plastik kartlar üzrə hesablaşmalar	37,916	11,107
Cəmi digər maliyyə aktivləri	53,776	24,555
Digər qeyri-maliyyə aktivləri:		
Təxirə salınmış xərclər	74,715	89,117
Vergilər Nazirliyi ilə hesablaşmalar	145,706	-
Təchizatçılara və xidmətlər üzrə avans ödənişləri	9,410	2,502
Cəmi digər aktivlər	283,607	116,174

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

21. BANKLARA VƏ DİGƏR MALİYYƏ İNSTİTUTLARINA ÖDƏNİLƏCƏK VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Bankların və digər maliyyə institutlarının müddətli depozitləri	5,857,708	879,340
Banklardan və digər maliyyə institutlarından kreditlər	-	9,672,800
Digər bankların müxbir hesabları	15,915	11,941
Yığılmış faizlər	25,538	362,917
Cəmi banklara və digər maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	5,899,161	10,926,998

31 dekabr 2009-cu il tarixinə bankların və digər maliyyə institutlarının müddətli depozitləri 3,961,765 ABŞ dolları məbləğində ödəniş tarixi 2010-cu ilin yanvar və mart arası olan illik 4-8% dərəcə ilə cəlb edilən və rezident banklarda yerləşdirilmiş müddətli depozitləri təşkil etmişdir.

22. MÜŞTƏRİ HESABLARI

Müştəri hesabları aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Tələb olunanadək	15,683,261	14,520,073
Müddətli depozitlər	20,508,568	6,817,582
Cəmi müştəri hesabları	36,191,829	21,337,655

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə verilən zəmanətlər və digər əlaqədar şərti öhdəliklərə qarşı zəmanət kimi saxlanılan müştəri hesabları müvafiq olaraq 1,315,000 AZN və 626,734 AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2009-cu il tarixinə Bankın müştəri hesablarında vəsaitlərin ümumi qalığı 14,967,311 AZN (31 dekabr 2008-ci il tarixinə qalıq 6,218,616 AZN, bir müştəri, 29%) təşkil edən bir müştərisi olmuşdur. Həmin vəsait qalığı ümumi müştəri hesablarının 40%-dən artıq olmuşdur.

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Sektorlar üzrə təhlil:		
Ticarət və xidmətlər	17,827,324	7,942,060
Fiziki şəxslər	14,277,472	11,787,398
Dövlət və ictimai təşkilatlar	1,831,095	1,313,215
Tikinti	1,295,842	26,720
Sığorta	208,005	-
Sənaye	175,978	168,656
Kənd təsərrüfatı	162,167	37,931
Nəqliyyat və rabitə	2,194	16,026
Digər	411,752	45,649
Cəmi müştəri hesabları	36,191,829	21,337,655

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

23. DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

Digər öhdəliklər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Digər maliyyə öhdəlikləri:		
Pul köçürmələri üzrə hesablaşmalar	219,780	165,213
İstifadə olunmamış məzuniyyət öhdəliyi	150,377	89,717
Yığılmış xərclər	19,615	489
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	389,772	255,419
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri		
Zəmanətlər və digər şərti öhdəliklər üzrə ehtiyatlar	80,731	-
Cəmi digər öhdəliklər	470,503	255,419

24. KREDİT İNSTİTUTLARINA ÖDƏNİLƏCƏK VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Repo sazişləri əsasında satılmış qiymətli kağızlar	2,006,144	-
Cəmi kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	2,006,144	-

Kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər Maliyyə Nazirliyinin 2,006,144 AZN məbləğində və hər birinin nominal dəyəri 119,11 AZN olan və ödəniş tarixi 11 yanvar 2010-cu il olan illik 1,15% dərəcəsi ilə alınmış qiymətli kağızlarının əks repo sazişi əsasında Bakı Fond Birjası vasitəsilə “Kaspiyan Investment” MMC-nə satılmasını əks etdirir.

25. NİZAMNAMƏ KAPİTALI

31 dekabr 2009-cu il tarixinə təsdiq edilmiş, buraxılmış və dövriyyədə olan səhm kapitalı hər birinin dəyəri 1 AZN olan 10,000,000 adi səhmlərdən ibarət olmuşdur (31 dekabr 2008-ci il tarixinə 10,000,000 hər birinin dəyəri 1 AZN).

31 dekabr 2009-cu tarixinə Bankın nizamnamə kapitalı aşağıda göstərilən və hər birinin dəyəri 1 AZN olan səhmlərdən ibarət olmuşdur:

	Qeydiyyatdan keçmiş kapital	Cəmi nizamnamə kapitalı
Adi səhmlər		
T.C. Ziraat Bankası, A.S., Türkiyə	4,600,000	4,600,000
AqrarKredit Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti, Bank olmayan kredit təşkilatı, Azərbaycan Respublikası	4,600,000	4,600,000
Ziraat Bank International A.G., Almaniya	400,000	400,000
Turan Bank ASC, Azərbaycan Respublikası	400,000	400,000
Cəmi	10,000,000	10,000,000

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

26. TƏƏHHÜDLƏR VƏ ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR

Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedişində Bank müştərilərinin tələbatlarını qarşılamaq məqsədilə balans kənarı risklər yarada biləcək maliyyə alətlərində tərəf kimi çıxış edir. Müxtəlif kredit risklərinə malik bu alətlər maliyyə vəziyyəti hesabatında öz əksini tapmamışdır. Müştərilərin öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədikləri hallarda, girov və zəmanətlərin dəyərsiz olduğu zaman şərti öhdəliklər və təəhhüdlər üzrə Bankın maksimum kredit itkisi, bu maliyyə alətlərini yaradan kontraktlar üzrə göstərilən məbləğlər şəklində təyin edilir.

Bank balansdan kənar öhdəliklər üzrə balans öhdəliklərində tətbiq edilən kredit nəzarət və idarəetmə siyasətindən istifadə edir. 31 dekabr 2009-cu il və 2008-ci il tarixlərinə nominal və ya kontrakt üzrə balansdan kənar öhdəliklər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Şərti öhdəliklər və kredit öhdəlikləri		
Buraxılmış zəmanətlər və oxşar öhdəliklər	4,448,315	3,375,190
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	5,691,804	4,257,060
Cəmi şərti öhdəliklər və kredit öhdəlikləri	10,140,119	7,632,250

Məhkəmə proseduraları

Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyət gedişində müştərilər və əməkdaşlar tərəfindən Banka qarşı iddialar sürülür. Bankın rəhbərliyi hesab edir ki, bu iddialarla bağlı heç bir əhəmiyyətli zərər baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq maliyyə hesabatlarında zərərlərin ödənilməsi üçün heç bir ehtiyat yaradılmamışdır.

Bank kredit xidmətləri üzrə tutulan müəyyən komissiyalara dair fərdi müştərilərdən iddialar alır.

Vergi qanunvericiliyi

Azərbaycan vergi qanunvericiliyindəki müddəalara bəzən müxtəlif şərhlər və dəyişikliklər baş verir və bu dəyişikliklər müxtəlif mənalarda şərh edilə bilər və nəticədə Azərbaycan vergi orqanları bu müddəaları özləri hesab etiketləri kimi şərh edə bilərlər. Praktikada, Azərbaycan vergi orqanları belə hallarda adətən vergi ödəyicilərinin əleyhinə qərar çıxarırlar ki, nəticədə vergi ödəyiciləri öz hüquqlarını məhkəmə vasitəsilə müdafiə etməyə məcbur olurlar. Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan vergi orqanları məhkəmə orqanları tərəfindən təqdim edilmiş “haqsız vergi qazancı”, “əməliyyatın əsas kommersiya məqsədi” konsepsiyalarından və “əməliyyatın kommersiya mahiyyəti/(məqsədi)” kriteriyalarından istifadə edə bilərlər.

Belə qeyri-müəyyənliklər, əsasən maliyyə alətlərinin/derivativlərin və transfer qiymətini təyin etmək məqsədilə əməliyyatın bazar qiymətinin istifadə edilməsi zamanı vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq şərhinə aid edilə bilər. Bu hallar eləcə də kreditlər üzrə ehtiyatların yaradılması zamanı yaranan müvəqqəti fərqlərin və bunun vergi öhdəliyinə təsirinin vergi orqanları tərəfindən mənfəət vergisi bazasının bilərəkdən azaldılması kimi şərh edilməsinə aid edilə bilər. Rəhbərlik əmindir ki, bütün lazımi vergilər hesablanmış, öhdəliklər yaradılmışdır və ona görə də əlavə vergi ehtiyatının yaradılmasına ehtiyac yoxdur.

Ümumiyyətlə, vergi ödəyicilərinin audit tarixindən əvvəlki üç ilə aid maliyyə təsərrüfat fəaliyyəti vergi orqanları tərəfindən yoxlanıla bilər. Bundan əlavə, vergi yoxlamaları başa çatsa belə aparılmış yoxlamaların daha yüksək vergi orqanları tərəfindən yoxlanılması ehtimalı da istisna edilmir. Həmçinin, Azərbaycan Konstitusiyaya Məhkəməsinin qərarının müddəalarına əsasən vergi yoxlamasının əhatə etdiyi üç illik limit, məhkəmənin qərarına əsasən vergi ödəyicisinin vergi orqanlarını bilərəkdən yanlış yönləşdirdiyi və onlara çaşdırıcı məlumatlar verdiyi hallarda uzadıla bilər.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

27. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

BMS 24 “Əlaqəli tərəflərlə bağlı qeydlər” standartının tələblərinə əsasən əlaqəli tərəflər və ya əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar aşağıdakılardan ibarətdir:

- Bankın birbaşa, dolayısı yolla və ya hər hansı bir üçüncü tərəf vasitəsilə nəzarət etdiyi, nəzarətində olduğu və ya bərabər nəzarət altında olduğu tərəflər (buraya ana şirkətlər, törəmə müəssisələr, eyni səviyyədə olan törəmə müəssisələr aiddir); Bankın fəaliyyətində marağı və bu fəaliyyətə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərmək imkanı olan şəxslər; və Bankın fəaliyyətinə ortaqlar nəzarət həyata keçirən şəxslər;
- Assosiasiya edilmiş müəssisələr – Bank tərəfindən fəaliyyətinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərilə biləcək, lakin törəmə və ya birgə müəssisə olmayan tərəflər;
- Bankın tərəf kimi çıxış etdiyi birgə müəssisələr;
- Bankın və ya ana şirkətin idarə heyətinin üzvləri;
- (a) və ya (ç) bəndlərində göstərilən şəxslərin yaxın ailə üzvləri;
- (ç) və ya (d) bəndlərində göstərilən şəxslər tərəfindən birbaşa və ya dolayısı yolla səsvermə hüquqlarının əhəmiyyətli hissəsini əlində cəmləşdirən nəzarətdə olan tərəflər, müəssisələr və birgə müəssisələr aiddir; və ya
- İş müddəti bitdikdən sonra Bankın keçmiş işçiləri və ya Bankın əlaqəli olduğu şəxs tərəfindən alınacaq mükafatlar.

Ehtimal edilən hər hansı bir əlaqəli tərəfi nəzərə alarkən, əlaqənin tək cəmiyyət hüquqi formasına deyil həmçinin mahiyyətinə diqqət yetirilir. Bankın 31 dekabr 2009-cu il və 2008-ci il tarixlərinə əlaqəli tərəflərə aid aşağıdakı qalıqları mövcud olmuşdur:

	31 dekabr 2009-cu il		31 dekabr 2008-ci il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
Müştərilərə verilən kreditlər		28,798,542		23,619,184
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	279,712		663,023	
- digər əlaqəli tərəflər	1,943		227,508	
Müştəri hesabları		36,191,829		21,337,655
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	182,353		2,560,481	
- digər əlaqəli tərəflər	208,023		87,311	
	31 dekabr 2009-cu il		31 dekabr 2008-ci il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
İşçilərə sərf olunan xərclər		1,973,133		1,456,631
- baş rəhbərliyin məvacibi	473,117		404,324	

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2009-cu il və 2008-ci il tarixlərinə bitən il üzrə məcmu gəlir hesabatına aşağıdakı əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar daxildir:

	31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
Faiz gəliri		5,692,971		5,800,649
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	68,539		76,024	
- digər əlaqəli tərəflər	925		14,926	
Faiz xərcləri		1,843,021		1,481,267
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	419,862		309,440	
- digər əlaqəli tərəflər	5,486		4,894	
Haqq və komissiya gəliri		1,199,471		1,193,070
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	20,736		1,120	
- digər əlaqəli tərəflər	13,433		957	
Haqq və komissiya xərcləri		300,460		215,244
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	2,468		-	
- digər əlaqəli tərəflər	-		-	
Əməliyyat xərcləri		3,117,779		2,435,368
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	23,372		-	
- digər əlaqəli tərəflər	-		-	

28. KAPİTALIN İDARƏ EDİLMƏSİ

Kapitalın idarə edilməsində Bankın məqsədləri ARMB-nin kapitalla dair tələblərinə müvafiq olmaq, Bankın fəaliyyətinin davam etmək qabiliyyətini qorumaq və kapitalın ən azı 12% uyğunluq nisbətində nail olmaq üçün kafi kapital bazasını saxlamaqdır. ARMB-nin kapitalla dair tələblərinə müvafiq olmasının hər ay monitorinqi aparılır və hesablanması nəzərdən keçirilib hesabat tərtib edilir və Bankın Baş İcraçısı, Baş mühasibi, Daxili audit departamentinin rəhbəri və Müşahidə şurasının rəhbəri tərəfindən imzalanır. Kapitalın idarə edilməsinə dair digər məsələlər ildə bir dəfə yenidən qiymətləndirilir.

ARMB-nin kapitalla dair cari tələblərinə müvafiq olmaq üçün bankların: (a) nizamnamə kapitalının minimal səviyyəsi 10,000,000 AZN bərabər olmalıdır (2008-ci ildə: 10,000,000 AZN); (b) risklər üzrə ölçülmüş aktivlərin (“nizamnamə kapital əmsalı”) əsas kapitalını təyin edilmiş minimal 12% (2008-ci ildə: 12%) və ya artıq saxlamalıdır və (c) risklər üzrə ölçülmüş aktivlərin 1 sıra kapitalını təyin edilmiş minimal 6% (2008-ci ildə: 6%) və ya artıq saxlamalıdır. 31 dekabr 2009-cu il tarixinə Bank idarə etdiyi ümumi kapital, ARMB-nin nizamnamə kapitalına müvafiqlik məqsədləri daxil olmaqla, 12,356,416 AZN (2008-ci ildə: 15,083,655 AZN) təşkil etmişdir.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Bank eyni zamanda kredit müqavilələrində nəzərdə tutulan kapitalın minimum məbləği ilə bağlı tələblərə, o cümlədən Kapitalın Qiymətləndirilməsi və Kapital Standartları haqqında Beynəlxalq Konvergeniya (aprel 1998-ci il tarixində yenidən işlənmişdir) və “Bazel I” adlanan bazar risklərini əks etdirən Kapital haqqında Bazel Sazişinə Əlavədə (noyabr 2005-ci ildə yenidən işlənmişdir) müəyyən edilən Bazel sazişinin tələbləri əsasında hesablanmış kapitalın adekvatlıq səviyyəsinə riayət etməlidirlər. Bankın Bazel Sazişi əsasında hesablanmış kapital strukturu, Bankın maliyyə hesabatlarına əsasən, aşağıdakı cədvəldə təqdim edilir:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
1-ci dərəcəli kapital		
Nizamnamə kapitalı	10,000,000	10,000,000
Bölüşdürülməmiş mənfəət	1,972,139	2,462,707
Vergilər	-	-
Cəmi 1-ci dərəcəli kapital	11,972,139	12,462,707
2-ci dərəcəli kapital		
Cari gəlir	1,633,520	1,969,379
Ehtiyatlar	187,576	665,531
Digər	-	-
Cəmi 2-ci dərəcəli kapital	1,821,096	2,634,910
Vergilərdən əvvəl cəmi kapital	13,793,235	15,097,617
Vergi ayırmaları	(308,100)	(210,100)
Cəmi nizamnamə kapitalı	13,485,185	14,887,517
Risk üzrə ölçülmüş aktivlərin xalis ehtiyatı çıxılısın	43,185,000	32,573,750
Cəmi risk üzrə ölçülmüş aktivlər:	43,185,000	32,573,750
Risk üzrə ölçülmüş aktivlərin faizi kimi ifadə edilmiş cəmi kapital (“cəmi kapital əmsali”)	31%	46%

29. SEQMENT ÜZRƏ HESABAT

Biznes seqmentləri

Bank iki əsas biznes seqmenti əsasında təşkil edilmişdir:

- Fərdi bankçılıq – fərdi bank xidmətləri, fərdi müştərilərin cari hesabları, cari əmanətlər, müddətli əmanətlər, investisiya əmanət məhsulları, depozitari xidmətləri, kredit və debet kartları, istehlak və ipoteka kreditləri.
- Korporativ bankçılıq – birbaşa debet xidmətləri, cari hesablar, əmanətlər, overdraft, kredit və digər kredit vasitələri, xarici valyuta və derivativ məhsulları.

Biznes seqmentləri arasında əhəmiyyətli gəlir və ya xərclərin axını mövcud deyil. Daxili dövriyyələr və transfer qiyməti üzrə düzəlişlər təqdim edilən hər bir seqmentdə nəzərə alınmışdır. Gəlir üzrə pay bölgüsü müqavilələri məntiqli əsasda xarici müştəri gəlirlərinin biznes seqmentləri üzrə yerləşdirmək üçün istifadə edilir.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Bu biznes üzrə seqment məlumatı aşağıdakı cədvəldə göstərilmişdir:

	Fərdi bankçılıq	Korporativ bankçılıq	Təyin edilməmi.	31 dekabr 2009-cu il Cəmi
Faiz gəlirləri	2,271,469	3,421,502	-	5,692,971
Faiz xərcləri	(757,283)	(1,085,738)	-	(1,843,021)
Faiz gəliri yaradan aktivlər üzrə dəyərsizləşmə zərər ehtiyatları	78,610	(266,186)	-	(187,576)
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis mənfəət	-	-	339,361	339,361
Haqq və komissiya gəlirləri	562,877	180,427	456,167	1,199,471
Haqq və komissiya xərcləri	(118,910)	(181,550)	-	(300,460)
Dividend gəliri	-	19,500	-	19,500
Digər gəlir	-	-	4,434	4,434
Əməliyyat gəlirləri	2,036,763	2,087,955	799,962	4,924,680
Əməliyyat xərcləri	(1,371,887)	(1,745,892)	-	(3,117,779)
Mənfəət vergisi xərci	664,876	342,063	799,962	1,806,901
Mənfəət vergisi xərci	(67,894)	(97,046)	(8,441)	(173,381)
Xalis mənfəət	596,982	245,017	791,521	1,633,520
Seqment aktivləri	11,623,376	41,763,029	3,153,371	56,539,776
Seqment öhdəlikləri	12,787,644	31,545,311	234,682	44,567,637
Digər seqment vahidləri				
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər üzrə dəyərsizləşmə və amortizasiya xərcləri	-	-	150,238	150,238
Müştərilərə verilən kreditlər	11,224,253	18,033,309	(459,020)	28,798,542
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər			420,907	420,907
Müştəri hesabları	10,765,458	25,218,367	208,004	36,191,829

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Fərdi bankçılıq	Korporativ bankçılıq	Təyin edilməmi.	31 dekabr 2008-ci il Cəmi
Faiz gəlirləri	2,235,718	3,564,931	-	5,800,649
Faiz xərcləri	(592,278)	(888,989)	-	(1,481,267)
Faiz gəliri yaradan aktivlər üzrə dəyərsizləşmə zərər ehtiyatları	(523,824)	(141,707)	-	(665,531)
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis mənfəət	-	-	285,338	285,338
Haqq və komissiya gəlirləri	546,983	304,436	341,651	1,193,070
Haqq və komissiya xərcləri	(88,331)	(126,913)	-	(215,244)
Dividend gəliri	-	45,000	-	45,000
Digər gəlir	500	-	-	500
Əməliyyat gəlirləri	1,578,768	2,756,758	626,989	4,962,515
Əməliyyat xərcləri	(938,653)	(1,496,715)	-	(2,435,368)
Mənfəət vergisi xərci	640,115	1,260,043	626,989	2,527,147
Mənfəət vergisi xərci	(141,280)	(278,105)	(138,383)	(557,768)
Xalis mənfəət	498,835	981,938	488,606	1,969,379
Seqment aktivləri	10,103,157	33,086,748	2,032,309	45,222,214
Seqment öhdəlikləri	9,863,967	22,769,418	126,122	32,759,507
Digər seqment vahidləri				
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər üzrə	-	-	131,131	131,131
Müştərilərə verilən kreditlər	9,789,305	14,245,016	(415,137)	23,619,184
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	-	-	388,666	388,666
Müştəri hesabları	9,660,448	11,677,207	-	21,337,655

30. RISKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ

Risqlərin idarə edilməsi funksiyası Bank tərəfindən maliyyə riskləri (kredit riski, coğrafi, valyuta, likvidlik və faiz riski) əməliyyat riskləri və hüquqi riskləri ilə əlaqədar icra edilir. Risklərin idarə edilməsi funksiyasının ilk məqsədi risk sərhədlərini təyin etmək və sonradan riskə məruz qalmasının o sərhədlər arasında saxlanılmasına təmin etməkdir. Əməliyyat və hüquqi risklərinin idarə edilməsi funksiyaları əməliyyat və hüquqi risklərinin azaldılması məqsədilə daxili prinsiplərin və proseduraların təmin edilməsini nəzərdə tutur.

Təsirli və effektiv risklərin idarə edilməsi proseslərinin zəruriyyətinin Bank təsdiq edir. Bunun mümkün olması üçün, Bank risklərin idarə edilməsi strukturunu quraşdırıb və onun əsas məqsədi Bankı risklərdən müdafiə etmək və məqsədlərinə nail olmaqdır. Risklərin idarə edilməsi strukturun vasitəsilə Bank aşağıda göstərilən riskləri idarə edir.

Maliyyə alətlərinin təxmin edilən ədalətli dəyəri BMS 32 “Maliyyə Alətləri: Qeyd və Təqdimat”, BMHS 7 “Maliyyə alətləri: Təqdim edilmə” və BMS 39 “Maliyyə Alətləri: Tanınma və Ölçülmə” standartlarına uyğun olaraq təqdim edilmişdir. Ədalətli dəyər, məcburi satış və ya ləğv etmə halları istisna olmaqla, maraqlı tərəflər arasında cari əməliyyat zamanı maliyyə vasitəsinin mübadilə edilmə bildiyi məbləği təşkil edir və ən yaxşı olaraq bazar qiyməti ilə sübut edilir. Burada təqdim edilən təxminlər Bankın maliyyə alətini bazar vasitəsilə tam və ya qismən dəyişdirdiyi zaman əldə edəcəyi məbləğlərdən fərqli ola bilər.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Maliyyə aktiv və öhdəliklərinin ədalətli dəyəri ilə balans üzrə qalıq dəyərləri arasındakı müqayisə aşağıda göstərilmişdir:

	31 dekabr 2009-cu il		31 dekabr 2008-ci il	
	Qalıq dəyəri	Ədalətli dəyəri	Qalıq dəyəri	Ədalətli dəyəri
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	3,605,827	3,605,827	2,256,458	2,256,458
Banklardan alınacaq vəsaitlər	13,127,827	13,127,827	9,451,425	9,451,425
Müştərilərə verilən kreditlər	28,798,542	28,798,542	23,619,184	23,619,184
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	308,100	308,100	280,000	210,100
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	9,963,381	9,963,381	9,180,207	9,180,207
Digər maliyyə aktivləri	53,776	53,776	24,555	24,555
Banklara ödəniləcək vəsaitlər	5,899,161	5,899,161	10,926,998	10,926,998
Müştəri hesabları	36,191,829	36,191,829	21,337,655	21,337,655
Kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	2,006,144	2,006,144	-	-
Digər maliyyə öhdəlikləri	389,772	389,772	255,419	255,419

Kredit riski

Bir tərəfin maliyyə aləti üzrə öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədiyi zaman və maliyyə zərərləri ilə nəticələnə bilən hallarda Bank kredit riskinə məruz qalır. Kredit riskinə məruz qalma Bank verilmiş kreditlər və digər əməliyyatlar nəticəsində maliyyə aktivlərini istifadə edən zaman yaranır.

Bankın Müşahidə şurası tərəfindən təsdiq edilmiş Kredit prinsiplərinə müvafiq olaraq kredit portfelinin modifikasiyasını və mümkün kredit riskləri azaldılmasını təyin etmək məqsədilə müəyyən məhdudlar mövcuddur. Məhdudlar aşağıda göstərilmişdir:

- i Biznes portfoliosu və istehlakçı portfoliosu məhdudları;
- ii İqtisadi sektorlar üzrə məhdudlar;
- iii Regionlar üzrə məhdudlar;
- iv Toplanma məhdudları; və
- v Zəmanət növü üzrə məhdudlar.

Bundan əlavə ARMB-ı tərəfindən təsdiq edilmiş və Azərbaycan ərazisində bütün maliyyə institutları üçün məcburi olan məhdudlarda mövcuddur. ARMB-na müvafiq olaraq hər hansı kreditordan riskə məruz qalma, banklar və brokerlər daxil olmaqla, balans və balansdan kənar sərhədlərlə və xarici valyuta üzrə əməliyyatlar kimi digər ticarətə əlaqəli əməliyyatlar üzrə gündəlik riski sərhədlərlə məhdudlaşdırılıb. Məhdudlar üzrə həqiqi göstəricilərin gündəlik monitorinqi aparılır. Bank aşağıda göstərilən məhdudları tətbiq edir:

- (1) bir kreditör və ya əlaqəli kreditör qrupunun kreditin maksimal məbləği artıq olmamalıdır:
 - (i) əgər zəmanətin bazar dəyəri kredit dəyərinin ən azı 150% bərabədirsə Bankın ümumi kapitalının 20%-dən;
 - (ii) əgər zəmanətin bazar dəyəri kredit dəyərinin ən azı 100%-dən artıqdırsa bərabədirsə Bankın ümumi kapitalının 10%-dən; və
 - (iii) əgər zəmanətin bazar dəyəri kredit dəyərinin 100%-dən azdırsa Bankın ümumi kapitalının 7%-dən;
- (2) Bankın əlaqəli tərəflər üzrə kreditlərin ümumi maksimal məbləği artıq olmamalıdır:
 - (i) Bankın ümumi kapitalın 20%-dən;
 - (ii) hüquqi şəxs üzrə bank kapitalının 10%-dən; və ya
 - (iii) fiziki şəxs üzrə Bank kapitalının 3%-dən.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Bu əmsallar qanuni maliyyə hesabatlarının balansları əsasında hesablanıb.

ARMB tərəfindən təyin edilən məhdudlardan əlavə digərləri Risklərin idarə edilməsi departamenti tərəfindən rüblük hazırlanır və baxılır. Bazar şəraitlərində maddi dəyişikliklər baş verdikdə, məhdud yenidən baxıla bilər. Məhdudların dəyişdirilməsi haqqında təklif əvvəl Kredit komitəsinə və sonradan İdarə heyətinin təsdiqinə təqdim edilir.

Kreditlər əməliyyatları və hesabatları departamenti bütün məhdudların saxlanılmasına mütəmadi olaraq nəzarət edir və onlardan bəziləri (bir kreditor və ya əlaqəli kreditorlar qrupundan maksimal məruz qalma, əlaqəli tərəflərdən məruz qalma) yeni kredit verildəndən əvvəl nəzarət edir.

Bankın Kredit prinsipləri kredit verilmə prosesinə cəlb edilmiş hər şəxsin səlahiyyətlərini və məsuliyyətlərini nəzarət edir və kredit verilməsi təsdiqlərinin məhdudlarını, kreditlərin monitoring qaydalarını və Bank tərəfdən həyata keçirilmiş dərəcə sisteminin prinsiplərini və kredit verilmə proseduralarını təyin edir.

Kreditin təsdiq prosedurası və verilməsi

Kreditin təsdiq prosedurası Bankın Kredit verilmə prinsiplərində izah edilmiş proseduralara müvafiq olaraq həyata keçirilir. Kredit verməsinin təsdiqi prosesinə dair səlahiyyətlərin verilməsi Bankın Müşahidə şurası tərəfindən hər qərar qəbul edici səviyyə üçün təyin edilir.

Kreditin təsdiq prosedurası və verilməsi üzrə məsuliyyət bölgüsü

Müşahidə şurası məbləği 500,000 AZN-dan artıq olan təminatlı kreditlərə baxır və təsdiqləyir.

Kredit komitəsi məbləği 5,000 AZN-dan 300,000 AZN qədər təminatlı kreditlərə baxır və təsdiqləyir.

Kredit departamentinin direktoru və İcraedici sədr məbləği 5,000 AZN aşağı olan təminatlı kreditlərə baxır və təsdiqləyir.

Bank kreditin verilməsindən əvvəl kreditorun dəqiq qiymətləndirilməsini aparır. Bu təhlillər maliyyə vəziyyətinə, bazarda mövqeyinə, kreditin zəmanəti kimi təqdim edilənin növ və dəyərində və potensial kreditorun kredit tarixinə əsaslanır.

Kreditin bütün müddəti ərzində mütəmadi olaraq monitoring keçirilir və həmçinin kreditora verilən dərəcədən asılıdır. Bir çox hallarda, cədvəl monitoringi aylıq keçirilir. Kreditlərin əksəriyyəti faizlərin ödənilməsi aylıq keçirilir bu Banka kreditorun maliyyə vəziyyəti barəsində əlavə göstəricilər verir. Kreditin gecikdirilməsi halında Monitoring və problem kreditlərin şöbəsi tərəfindən fəvqəladə monitoring keçirilir, hansı ki, Bank aktivləri təhlükəsizliyin zəmanət edilməsi və kredit risklərin və mümkün olan zərərlərin azaldılması məqsədilə kreditin bütün monitoringini əhatə edir və bunun nəticələri xüsusi monitoring hesabatı kimi tətbiq edilir və Bankın Kredit komitəsinin nəzərinə təqdim edilir. Kreditlərin əksəriyyəti zəmanətlərlə və müxtəlif növlərlə (daşınmaz əmlak və avadanlıq, dövriyyədə olan mallar və s.) zəmanətləşdirilib.

Kreditin zəmanət edən zəminliyin qiymətləndirilməsi zəminliyin dəyərindən və verilmiş kreditin növündən asılı olaraq Bankın peşəkar heyəti tərəfindən keçirilir.

Balansdan kənar maliyyə alətləri üçün kredit riski digər tərəfin müqavilə şərtlərinə müvafiq olaraq öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədiyi zaman və maliyyə zərərləri ilə nəticələnmə bilən risk kimi təyin edilir. Şərti öhdəlikləri, kreditlərin təsdiqi, riskin idarəetmə məhdudları və monitoring proseduralarını təyin etdikdə Bank balans maliyyə alətləri üçün istifadə etdiyi kredit prinsiplərini tətbiq edir.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Maksimum risk

Bankın maliyyə vəziyyəti hesabatında maksimal riskə məruz qalma səviyyəsi ümumi olaraq maliyyə vəziyyəti hesabatında maliyyə aktivlərinin balans dəyərində göstərilir. Aktiv və öhdəliklərin mümkün qarşılıqlı hesablanması potensial kredit riskinə məruz qalmasına təsiri zəruri deyil.

Balansdan kənar bəndlər üzrə maksimal kredit riski, zəmanətlər və akkreditivlər şərti öhdəliklərin ümumi məbləğini təşkil edir. Bankın balansdan kənar bəndlər üzrə maksimal kredit riski 26 sayılı Qeyddə “Təəhhüdlər və şərti öhdəliklər” əks etdirilmişdir.

Balansdan kənar maliyyə alətləri üçün kredit riski digər tərəfin müqavilə şərtlərinə müvafiq olaraq öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədiyi zaman və maliyyə zərərləri ilə nəticələnmə bilən risk kimi təyin edilir. Şərti öhdəlikləri, kreditlərin təsdiqi, riskin idarəetmə məhdudları və monitoring proseduralarını təyin etdikdə Bank balans maliyyə alətləri üçün istifadə etdiyi kredit prinsiplərini tətbiq edir.

Aşağıdakı cədvəl maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin risklərə məruz qalmasının maksimum həddini təqdim edir. Maliyyə aktivləri üçün bu məbləğ qarşılaşdırmalar və mövcud girovlar çıxıldıqdan sonra aktivlərin qalıq dəyərində bərabərdir. Maliyyə qarantiyaları və digər şərti təəhhüdlər üçün kredit riskinə məruz qalmanın maksimum həddi Bankın bu qarantiyalar üzrə üçüncü şəxslərə ödənilməli olan mütləq məbləğlər, kredit öhdəliklərində isə müştəri tərəfindən tələb edilən vəsaitlərin məbləği kimi təyin edilir.

					31 dekabr 2009-cu il
	Maksimum risk	Övzləşdirmədə	Övzləşdirmədən sonra xalis risk	Alınmış təminatlar	Övzləşdirmədən və alınmış təminatlardan sonra xalis risk
Banklardan alınacaq vəsaitlər	13,127,827	-	13,127,827	-	13,127,827
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	308,100	-	308,100	-	308,100
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	9,963,381	-	9,963,381	-	9,963,381
Müştərilərə verilən kreditlər	28,798,542	1,315,978	27,482,564	60,887,980	6,846,077
Digər maliyyə aktivləri	53,776	-	53,776	-	53,776

					31 dekabr 2009-cu il
	Maksimum risk	Övzləşdirmədə	Övzləşdirmədən sonra xalis risk	Alınmış təminatlar	Övzləşdirmədən və alınmış təminatlardan sonra xalis risk
Banklardan alınacaq vəsaitlər	9,451,425	-	9,451,425	-	9,451,425
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	210,100	-	210,100	-	210,100
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	9,180,207	-	9,180,207	-	9,180,207
Müştərilərə verilən kreditlər	23,619,184	502,380	23,116,804	48,611,475	6,328,487
Digər maliyyə aktivləri	24,555	-	24,555	-	24,555

Bank sektoru əsasən kredit risklərinə, mövcud maliyyə alətləri və şərti öhdəlikləri vasitəsilə məruz qalır. Bankın kredit riskləri üzrə təmərəküzləşmə əsasən Azərbaycan Respublikasında cəmlənmişdir. Bu risklərin, Bankın risklərin idarə edilməsi üzrə siyasətində göstərilən kredit limitləri ilə əlaqədar müddələrin pozulmamağından əmin olmaq məqsədilə mütəmadi olaraq monitoringi keçirilir.

Maliyyə aktivləri cari kredit qabiliyyəti üzrə bölüşdürülüb, onlar beynəlxalq təşkilat tərəfindən buraxılmışdır. Ən yüksək dərəcə AAA-dır. Investisiya kimi təsnifləşdirilən maliyyə aktivlərinin dərəcəsi AAA-dan BBB-ya qədərdir. BBB-dan aşağı dərəcəli maliyyə aktivləri spekulyativ alətlər kimi təsnifləşdirilir.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəl Bank tərəfindən saxlanılan maliyyə aktivlərin kredit dərəcələrini əks etdirir:

	A+	A	BB+	BB	B-	Dərəcəsiz	RD	Cəmi	31 dekabr 2009-cu il
Banklardan alınacaq vəsaitlər	5,140,239	213,172	5,229,768	-	751,765	1,792,883	-	13,127,827	
Müştərilərə verilən kreditlər	-	-	-	-	-	28,798,542	-	28,798,542	
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli	-	-	8,712,508	1,250,873	-	-	-	9,963,381	
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	-	-	-	-	-	308,100	-	308,100	
Digər aktivlər	-	-	-	-	-	53,776	-	53,776	
									31 dekabr 2008-ci il
Banklardan alınacaq vəsaitlər	788,156	-	6,412,626	-	656,370	1,594,262	-	9,451,414	
Müştərilərə verilən kreditlər	-	-	-	-	-	23,619,184	-	23,619,184	
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli	-	-	9,180,207	-	-	-	-	9,180,207	
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	-	-	-	-	-	210,100	-	210,100	
Digər aktivlər	-	-	-	-	-	24,555	-	24,555	

Coğrafi konsentrasiya

Rəhbərlik həmçinin qanunvericilik və tənzimləmə sahəsindəki risklərin idarə edilməsinə və bu risklərin Bankın fəaliyyətinə təsirinə nəzarət edir. Bu nəzarət mexanizmi Banka Azərbaycan Respublikasındakı investisiya mühitinin dəyişməsindən yaranan ehtimal edilən zərərləri minimum həddə salmağa şərait yaradır. Bankın İdarə heyəti ölkə limitləri təyin edir və bu limitlər adətən MDB və Baltıqyanı ölkələrə aid edilir.

Aktiv və öhdəliklərin coğrafi konsentrasiyası aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Azərbaycan Respublikası	Digər qeyri İƏİT ölkələri	İƏİT ölkələri	31 dekabr 2009-cu il tarixinə Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	3,605,827	-	-	3,605,827
Banklardan alınacaq vəsaitlər	2,548,786	9,799	10,569,242	13,127,827
Müştərilərə verilən kreditlər	21,617,654	-	7,180,888	28,798,542
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	308,100	-	-	308,100
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	9,963,381	-	-	9,963,381
Digər aktivlər	53,776	-	-	53,776
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	38,097,524	9,799	17,750,130	55,857,453
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Banklara və digər maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	4,966,917	-	932,244	5,899,161
Müştəri hesabları	20,809,758	-	15,382,071	36,191,829
Kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	2,006,144	-	-	2,006,144
Digər maliyyə öhdəlikləri	389,772	-	-	389,772
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	28,172,591	-	16,314,315	44,486,906
XALIS MÖVQE	9,924,933	9,799	1,435,815	11,370,547

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Azərbaycan Respublikası	Digər qeyri İƏİT ölkələri	İƏİT ölkələri	31 dekabr 2008-ci il tarixinə Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	2,256,458	-	-	2,256,458
Banklardan alınacaq vəsaitlər	1,902,726	37,003	7,511,696	9,451,425
Müştərilərə verilən kreditlər	23,116,441	-	502,743	23,619,184
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	210,100	-	-	210,100
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	9,180,207	-	-	9,180,207
Digər aktivlər	11,107	13,448	-	24,555
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	36,677,039	50,451	8,014,439	44,741,929
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Banklara və digər maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	954,190	7,406,688	2,566,120	10,926,998
Müştəri hesabları	16,267,779	3,706,516	1,363,360	21,337,655
Digər maliyyə öhdəlikləri	248,023	7,396	-	255,419
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	17,469,992	11,120,600	3,929,480	32,520,072
XALİS MÖVQE	19,207,047	(11,070,149)	4,084,959	12,221,857

Likvidlik riski

Likvidlik riski maliyyə öhdəliklərindən irəli gələn öhdəliklərin yerinə yetirilməsində çətinliklərlə üzləşəcəyi riskdir. Buraya overnəyət depozitlərin geri götürülməsi, cari hesablar, tələblərinə cavab vermək və faktiki olaraq ödəmə vaxtı çatmış maliyyə alətləri üzrə digər maliyyə öhdəliklərini yerinə yetirmək üçün kifayət qədər vəsaitlərin mövcud olması aiddir. Likvidlik riski Bankın Aktiv/Öhdəliklər Komitəsi tərəfindən idarə edilir.

Bankın likvidlik risklərinin idarə edilməsi tələb edir ki, öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün lazım olan likvidlik aktivlərin səviyyəsini nəzərə alınsın; fond mənbələrin sərhədlərinə daxil olunmanın saxlanılsın; fond təəhhüdlər planları saxlanılsın və mütəmadi tələblərə qarşı maliyyə vəziyyəti hesabatın likvidlik əmsalının monitorinqi keçirilsin.

Gündəlik likvidlik mövqeyinin monitorinqi keçirilir və müxtəlif üsullar üzrə, həm normal həm də ağır bazar şəraitləri altında, mütəmadi likvidlik təzyiqinin sınağı Xəzinədarlıq departamenti və Maliyyə departamenti tərəfindən keçirilir. Xəzinədarlıq Departamentinin və Maliyyə departamentinin funksiyaları aşağıdakılardır:

- ARMB-nın likvidlik tələblərinə müvafiq olaraq minimal likvidlik əmsalı (aktivlər və öhdəliklər arasında faiz nisbəti 30%-dən artıq olmamalıdır) ilə uyğunluğun saxlanılması;
- pul vəsaitləri hərəkətinin proqnozlaşdırılması və lazım olduqda Aktivlərin və öhdəliklərin idarə olunması komitəsinə və İdarə heyətinə hesabatın verilməsi;
- likvidlik riskinin toplanması faktoru kimi ən yüksək depozitlərin monitorinqin keçirilməsi;
- ehtiyac halında orta və qısamüddətli kreditlərin əldə edilməsi məqsədilə yerli və beynəlxalq bazarına aktiv daxil olunması;
- Bankın kredit fəaliyyətinin sayəsində mümkün olan pul vəsaitləri hərəkətlərinin monitorinqini keçirilməsi.

Likvidlik və faiz dərəcəsi üzrə təhlillər BMHS 7 standartına müvafiq olaraq aşağıda göstərilən cədvəllərdə təqdim edilmişdir. Bu cədvəllərdə əks edilən məbləğlər maliyyə vəziyyəti hesabatında əks etdirilən məbləğlərlə uyğun deyil, ona görə ki, aşağıdakı təqdimat maliyyə öhdəliklərinin maliyyə vəziyyəti hesabatında effektiv faiz metodu əsasında təqdim edilmiş ümumi müqavilə üzrə qalıq ödənişlərini (faizlərin ödənişi daxil olmaqla) əks etdirən ödəniş müddətlərinin təhlillərini əhatə edir.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2009-cu il tarixinə maliyyə öhdəliklərin ödəniş müddəti üzrə təhlili aşağıda göstərilən kimi olmuşdur:

	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 12 ayadək	12 aydan 5 ilədək	5 ildən artıq	Cəmi
Maliyyə öhdəlikləri						
Banklara və digər maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	1,624,971	2,409,300	-	898,937	965,953	5,899,161
Müştəri hesabları	17,868,136	4,248,781	12,869,921	1,204,991	-	36,191,829
Kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	2,006,144	-	-	-	-	2,006,144
Digər maliyyə öhdəlikləri	389,772	-	-	-	-	389,772
Cəmi maliyyə öhdəlikləri üzrə potensial gələcək ödənişlər	<u>21,889,023</u>	<u>6,658,081</u>	<u>12,869,921</u>	<u>2,103,928</u>	<u>965,953</u>	<u>44,486,906</u>

31 dekabr 2008-ci il tarixinə maliyyə öhdəliklərin ödəniş müddəti üzrə təhlili aşağıda göstərilən kimi olmuşdur:

	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 12 ayadək	12 aydan 5 ilədək	5 ildən artıq	Cəmi
Maliyyə öhdəlikləri						
Banklara və digər maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	2,644,115	-	7,047,705	24,949	1,210,229	10,926,998
Müştəri hesabları	13,956,544	1,177,025	3,895,121	2,308,965	-	21,337,655
Digər maliyyə öhdəlikləri	255,419	-	-	-	-	255,419
Cəmi maliyyə öhdəlikləri üzrə potensial gələcək ödənişlər	<u>16,856,078</u>	<u>1,177,025</u>	<u>10,942,826</u>	<u>2,333,914</u>	<u>1,210,229</u>	<u>32,520,072</u>

Müştəri hesabları yuxarıda verilən müqavilə əsasən ödəniş müddətinə çatmış öhdəliklərin təhlilləri əsasında təsnifatlaşdırılıb. Lakin, Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinə müvafiq olaraq, fərdilər ödəniş müddətindən əvvəl depozitlərini geri götürmək hüququna malikdir, o şərtdən ki, onlar yığılmış faizlər üzrə hüququndan məhrum edilir.

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Bank, likvidliyin idarə edilməsi üçün yuxarıda göstərilən diskont edilməmiş ödəmə müddətləri üzrə təhlildən istifadə etmir. Bunun əvəzinə Bank, 31 dekabr 2009-cu il tarixinə aşağıdakı cədvəldə əks etdirilən gözlənilən ödəmə müddətlərinə nəzarət edir:

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2009-cu il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ								
Banklardan alınacaq vəsaitlər	2.39%	517,455	1,303,875	500,000	-	-	-	2,321,330
Müştərilərə verilən kreditlər	20.19%	3,211,509	5,481,399	13,953,378	4,367,242	704,179	1,080,835	28,798,542
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	3.21%	-	3,615,903	5,096,604	-	1,250,874	-	9,963,381
Cəmi faiz gətirən aktivlər		3,728,964	10,401,177	19,549,982	4,367,242	1,955,053	1,080,835	41,083,253
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər		3,441,568	-	-	-	-	164,259	3,605,827
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları		-	-	-	-	-	308,100	308,100
Banklardan alınacaq vəsaitlər		10,806,497	-	-	-	-	-	10,806,497
Digər maliyyə aktivləri		53,776	-	-	-	-	-	53,776
Cəmi maliyyə aktivləri		18,030,805	10,401,177	19,549,982	4,367,242	1,955,053	1,553,194	55,857,453
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ								
Banklara və digər maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	5.82%	1,583,518	2,409,300	-	898,937	965,953	-	5,857,708
Müştəri hesabları	9.33%	2,256,640	4,248,781	12,869,921	1,204,991	-	-	20,580,333
Cəmi faiz xərci yaradan öhdəliklər		3,840,158	6,658,081	12,869,921	2,103,928	965,953	-	26,438,041
Banklara və digər maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlər		41,453	-	-	-	-	-	41,453
Müştəri hesabları		15,611,496	-	-	-	-	-	15,611,496
Kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər		2,006,144	-	-	-	-	-	2,006,144
Digər maliyyə öhdəlikləri		389,772	-	-	-	-	-	389,772
		21,889,023	6,658,081	12,869,921	2,103,928	965,953	-	44,486,906
Likvidlik boşluğu		(3,858,218)	3,743,096	6,680,061	2,263,314	989,100		
Faiz dərəcəsi boşluğu		358,066	717,295	1,791,974	717,002	126,108		
Məcmu faiz dərəcəsi boşluğu		358,066	1,075,361	2,867,335	3,584,337	3,710,445		

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Bank, 31 dekabr 2008-ci il tarixinə aşağıdakı cədvəldə əks etdirilən gözlənilən ödəmə müddətlərinə nəzarət edir:

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2008-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ								
Banklardan alınacaq vəsaitlər	16%	456,570	973,215	492,615				1,922,400
Müştərilərə verilən kreditlər	23%	933,467	2,322,253	9,734,534	9,388,541	937,002	303,387	23,619,184
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	7%	5,681,540	2,942,401	556,266	-	-	-	9,180,207
Cəmi faiz gətirən aktivlər		7,071,577	6,237,869	10,783,415	9,388,541	937,002	303,387	34,721,791
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər		1,044,972	-	-	-	-	1,211,486	2,256,458
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları		-	-	-	-	-	210,100	210,100
Banklardan alınacaq vəsaitlər		7,529,025	-	-	-	-	-	7,529,025
Digər maliyyə aktivləri		24,555						24,555
Cəmi maliyyə aktivləri		15,670,129	6,237,869	10,783,415	9,388,541	937,002	1,724,973	44,741,929
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ								
Banklara və digər maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	10%	2,630,169		7,417,489	22,934	856,406	-	10,926,998
Müştəri hesabları	12%	432,134	1,160,622	3,252,017	1,994,413	-	-	6,839,186
Cəmi faiz xərci yaradan öhdəliklər		3,062,303	1,160,622	10,669,506	2,017,347	856,406	-	17,766,184
Müştəri hesabları		14,498,469	-	-	-	-	-	14,498,469
Digər maliyyə öhdəlikləri		255,419	-	-	-	-	-	255,419
		17,816,191	1,160,622	10,669,506	2,017,347	856,406	-	32,520,072
Likvidlik boşluğu		(2,146,062)	5,077,247	113,909	7,371,194	80,596		
Faiz dərəcəsi boşluğu		370,583	756,526	1,224,709	1,917,741	129,870		
Məcmu faiz dərəcəsi boşluğu		370,583	1,127,109	2,351,818	4,269,560	4,399,430		

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Bazar riski

Bank bazar riskləri ilə bağlı riskə məruz qalır. Bazar riskləri faiz dərəcəsinin açıq mövqeyindən, valyuta və kapital məhsullardan yaranır ki, bunların hamısına ümumi və xüsusi bazar hərəkətləri təsir edir. Rəhbərlik qəbul edilə bilən və gündəlik nəzarətdə olan riskin dəyərində məhdudiyətlər qoyur. Lakin, bu yanaşmadan istifadə bazarda daha əhəmiyyətli hərəkətlər baş verdiyi halda bu hədudlardan kənar olan zərərlərin qarşısını almır.

Faiz dərəcəsi riski

Aşağıdakı cədvəl “risk göstəricisinin ehtimal edilən mümkün dəyişməsi” üsulu ilə hesablanmış və faizlərin dəyişməsinə Bankın həssaslığını təqdim edir. Bu dəyişikliklərin həddi rəhbərlik tərəfindən təyin edilir və onlara təqdim edilən risk hesabatlarında öz əksini tapır.

Vergidən əvvəlki mənfəətə təsiri:

	31 dekabr 2009-cu il tarixinə		31 dekabr 2008-ci il tarixinə	
	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi -1%	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi -1%
Maliyyə aktivləri:				
Müştərilərə verilən kreditlər	287,985	(287,985)	236,198	(236,198)
Banklardan alınacaq vəsaitlər	131,278	(131,278)	94,514	(94,514)
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	3,081	(3,081)	2,101	(2,101)
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	99,634	(99,634)	91,802	(91,802)
Maliyyə öhdəlikləri:				
Banklara və digər maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	(58,992)	58,992	(109,270)	109,270
Kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	(20,061)	20,061	-	-
Müştəri hesabları	(361,918)	361,918	(213,377)	213,377
Vergidən əvvəlki mənfəətə xalis təsiri	81,010	(81,010)	101,968	(101,968)

Səhmdar kapitalına təsiri:

	31 dekabr 2009-cu il tarixinə		31 dekabr 2008-ci il tarixinə	
	Interest rate +1%	Interest rate -1%	Interest rate +1%	Interest rate -1%
Maliyyə aktivləri:				
Müştərilərə verilən kreditlər	287,985	(287,985)	236,198	(236,198)
Banklardan alınacaq vəsaitlər	131,278	(131,278)	94,514	(94,514)
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	3,081	(3,081)	2,101	(2,101)
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	99,634	(99,634)	91,802	(91,802)
Maliyyə öhdəlikləri:				
Banklara və digər maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	(58,992)	58,992	(109,270)	109,270
Kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	(20,061)	20,061	-	-
Müştəri hesabları	(361,918)	361,918	(213,377)	213,377
Vergidən əvvəlki mənfəətə xalis təsiri	81,010	(81,010)	101,968	(101,968)

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Xarici valyuta riski

Məzənnə fərqlərindən asılı olaraq maliyyə alətinin dəyərindəki dəyişmələr xarici valyuta riski adlanır. Bankın maliyyə vəziyyəti və pul vəsaitlərinin hərəkəti mövcud valyuta məzənnələrinin dəyişməsi zamanı belə risklərin təsirinə məruz qalır.

Bankın xarici valyuta məzənnələrinin dəyişməsi zamanı məruz qalacağı risklər aşağıdakı cədvəldə təqdim edilmişdir:

	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər valyutalar	31 dekabr 2009-cu il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ					
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	2,901,649	678,728	25,450	-	3,605,827
Banklardan alınacaq vəsaitlər	798,140	11,579,200	739,831	10,656	13,127,827
Müştərilərə verilən kreditlər	14,257,299	14,541,243	-	-	28,798,542
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	308,100	-	-	-	308,100
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	9,963,381	-	-	-	9,963,381
Digər aktivlər	37,916	15,860	-	-	53,776
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏR	28,266,485	26,815,031	765,281	10,656	55,857,453
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ					
Banklara ödəniləcək vəsaitlər	2,159,585	3,337,048	402,528	-	5,899,161
Müştəri hesabları	15,583,017	20,276,681	332,131	-	36,191,829
Kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	2,006,144	-	-	-	2,006,144
Digər maliyyə öhdəlikləri	277,662	102,680	8,996	433	389,771
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR	20,026,408	23,716,409	743,655	433	44,486,905
AÇIQ BALANS MÖVQEYİ	8,240,077	3,098,622	21,626	10,223	
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ					
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	1,195,639	1,020,169	40,650	-	2,256,458
Banklardan alınacaq vəsaitlər	-	9,101,828	312,077	37,520	9,451,425
Müştərilərə verilən kreditlər	13,939,502	9,679,682	-	-	23,619,184
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	210,100	-	-	-	210,100
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	9,180,207	-	-	-	9,180,207
Digər aktivlər	11,107	13,448	-	-	24,555
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏR	24,536,555	19,815,127	352,727	37,520	44,741,929
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ					
Banklara ödəniləcək vəsaitlər	949,480	9,977,456	62	-	10,926,998
Müştəri hesabları	11,790,216	9,176,335	371,104	-	21,337,655
Digər maliyyə öhdəlikləri	189,648	6,312	59,129	340	255,429
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR	12,929,344	19,160,103	430,295	340	32,520,072
AÇIQ BALANS MÖVQEYİ	11,607,211	655,024	(77,568)	37,180	

“AZƏR-TÜRK BANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Xarici valyuta riskinə həssaslıq

Aşağıdakı cədvəl Bankın ABŞ dollarının və Avronun Azərbaycan manatına nisbətən məzənnəsində 10%-lik artım və ya azalmasına həssaslığını təhlil edir. 10% rəhbərlik tərəfindən xarici valyuta risklərini təhlil edərkən daxili risk hesabatlarında xarici valyuta məzənnəsinin dəyişməsinin Banka təsirini təhlil edərkən istifadə olunur. Həssaslıq analizi xarici valyutada olan monetar aktiv və öhdəliklərin hesabat tarixinə qalıq dəyərindən istifadə edir və bu dəyəri məzənnədəki 10%-lik dəyişiklik üçün uyğunlaşdırır. Əgər xarici ölkələrə verilən kreditlər və xaricdəki əməliyyatlar üzrə verilən kreditlər borc verənin və ya borc alanın valyutasında deyilsə bu məbləğlər də həssaslıq analizinə daxil edilir.

	31 dekabr 2009-cu il tarixinə		31 dekabr 2008-ci il tarixinə	
	AZN/ABŞ dolları +10%	AZN/ABŞ dolları -10%	AZN/ABŞ dolları +10%	AZN/ABŞ dolları -10%
Mənfəət və ya zərərə təsiri	309,862	(309,862)	6,550	(6,550)

	31 dekabr 2009-cu il tarixinə		31 dekabr 2008-ci il tarixinə	
	AZN/AVRO +10%	AZN/AVRO -10%	AZN/AVRO +10%	AZN/AVRO -10%
Mənfəət və ya zərərə təsiri	2,163	(2,163)	(7,757)	7,757

Həssaslıq analizinin məhdudiyyətləri

Yuxarıda göstərilən cədvəllərdə qeyd olunan təsirlər yalnız bir təxminin dəyişməsinə və bu zaman digər təxminlərin sabit qaldığını nəzərdə tutur. Reallıqda isə, təxminlər və digər faktorlar arasında korrelyasiya mövcuddur. O da qeyd edilməlidir ki, bu həssaslıq münasibətləri xətti şəkildə deyil, və bu nəticələri daha böyük və ya daha kiçik təsirləri ölçmək üçün interpolyasiya və ya ekstrapolyasiya etmək olmaz.

Həmçinin, həssaslıq analizində Bankın aktiv və öhdəliklərini mütəmadi olaraq idarə etməsi nəzərə alınmışdır. Əlavə olaraq, Bankın maliyyə vəziyyəti istənilən zaman faktiki bazar dəyişmələrinin nəticəsində dəyişə bilər. Məsələn, Bankın maliyyə risklərinin idarə olunması strategiyası, bazardakı dəyişikliklərdən yaranan risklərə qarşı Bankı qorumağı qarşısına məqsəd qoyur. İnvestisiya bazarlarında müşayiət edilən düşmələr zamanı qiymətlər müəyyən həddin altına düşdükdə, rəhbərlik investisiyaların satılmasına, investisiya portfelinin strukturunun dəyişdirilməsinə qərar verə bilər və ya digər qoruyucu qərarlar qəbul edə bilər. Nəticədə, aktivlər balansda bazar dəyəri ilə göstəriləyinə görə, təxminlərdə baş verən dəyişikliklər öhdəliklərə faktiki təsir göstərməyə bilər. Bu kimi hallarda, öhdəlik və aktivlərin ölçülməsində istifadə edilən müxtəlif üsullar səhmdar kapitalında böyük dəyişikliklər yarada bilər.

Yuxarıda göstərilən həssaslıq analizinin digər məhdudiyyətlərindən biri Bankın təxminlərinə görə ehtimal edilən riskləri təqdim etmək məqsədilə yalnız qısa müddətdə bazar dəyişmələri ilə əlaqədar proqnozlaşdırılması çətin olan fərziyyələrdən istifadə etməsidir; bu zaman təxmin edilir ki, bütün faiz dərəcələri eyni qaydada və istiqamətdə dəyişir.

Digər qiymət riskləri

Bank kapital investisiyalarından yaranan qiymət risklərinə məruzdur. Kapital investisiyaları ticarət deyil daha çox strateji məqsədlər üçün saxlanılır. Kapital investisiyaları Bank portfelinin cüzi hissəsini təşkil edir.